

TIDNINGEN

DJURSKYDDET

MEDLEMSTIDNING FÖR DJURSKYDDET SVERIGE • NUMMER 1/2020 • ÅRGÅNG 130

**POLIS BESVARAR
LÄSARFRÅGOR**
SIDAN 20

**RAPPORT FRÅN
ETT SLAKTERI**
SIDAN 22

9 RÅD

Bli djurvänlig på
sociala medier

TEMA UPPSTALLNINGSPLOTS: KATT

Rum för katter

Många länsstyrelser kräver F-skattsedel av sina avtalspartners. Endast ett fåtal djurskyddsföreningar med katthem har därför avtal om att vara uppställningsplats åt sin länsstyrelse. SIDAN 8

Hill's stöder djurhemmens viktiga arbete

Vår mission har i mer än 75 år varit att medverka till att berika och förlänga det speciella förhållandet mellan människor och deras husdjur.

Samtidigt brinner våra hjärtan också för hundar och katter som inte har en kärleksfull familj och ett trevligt hem. Därför stöder vi lokala djurhem och välgörenhetsorganisationer i hela världen. Genom att bland annat donera foder hjälper Hill's varje år till att rädda nästan en miljon hundar och katter världen över.

Genom att ge djuren precis den näring de behöver från den dag de kommer till djurhemmet ser vi till att deras hälsa är högsta prioritet. Och friska djur är lyckliga djur som snabbare hittar en ny familj!

Hill's är stolta över samarbetet med Djurskyddet Sverige. Samarbetet innebär att vi stöttar Djurskyddet Sverige centralt på olika sätt men också lokalt där vi bland annat tillhandahåller foder till de ineliggande djuren på Djurskyddets djurhem.

8 TEMA UPPSTALLINGSPLATS: KATT
Sommaren 2018 tog länsstyrelsen över polisens uppgift att verkställa besluten att omhänderta djur. Flera katthem som drivs av ideella djurskyddsföreningar hade avtal med polisen. När länsstyrelsen tog över krävde flera F-skatt för att skriva avtal. Trots att det inte är nödvändigt. I dag har endast ett fåtal djurskyddsföreningar avtal. Vi har mött två av dem. Katterna här intill bor på ett: Djurskyddet Bohuslän. Följ med dit.

TIDNINGEN DJURSKYDDET

REDAKTÖR & ANSVARIG UTGIVARE
Katarina Hörlin

LAYOUT & BILDBEHANDLING
Nevada Media

KORREKTURLÄSNING
Majk Michaelsdotter

OMSLAGSFOTO
Mari Ekengren

OMSLAGSKATT
Jossan. Kattungen kom till Djurskyddet Bill & Bull i Söderhamn 2013 med två syskon och mamma Matilda. Adopterades.

ISSN
1651-4505

TRYCK
Sörmlands Printing Solutions AB

MATERIAL
Redaktionen ansvarar inte för insänt, icke-beställt material

ANNONSANSVARIG
Peter Henriksson, tel:08-688 28 34

NÄSTA MANUSSTOPP
15 MAJ 2020

KONTAKT
redaktionen@djurskyddet.se

7 Utredare föreslår nytt brott: Grovt djurplågeri

18 Djurklippen du aldrig ska dela på sociala medier

22 Möt veterinären som rapporterat från ett slakteri

20 NY EXPERT Mikael Åslund svarar på era frågor som rör polisens hantering av djur.

25 GÄSTEN Kerstin Malm om SVT:s ansvar att även visa modern hunduppfostran.

42 Sista ordet. Kerstin Linde om vikten av att märka och registrera sin katt.

+ **38** Djurkrysset – lös och få chansen att vinna fina priser **26** Delfinernas välfärd – så kan du se dem utan att skada **40** Medlemsinformation & kontaktuppgifter till föreningarna.

Katarina Hörlin
Redaktör, tillsammans med Griffin, pudel.
redaktionen@djurskyddet.se

LEDARE

Fortsatt kattgranskning

Sällan har grisar och deras personligheter framstått så tydligt som i Lina Gustafssons Rapport från ett slakteri. I ögonblicksbilder ger hon glimtar av dem på väg från avlastningen mot slakt. När jag omskakad lägger ifrån mig boken efter att ha sträckläst hennes skildring av 85 dagars tjänst som officiell veterinär på ett slakteri är det bilden av den lille grisen med de stora öronen som alldeles nyss fladdrade när han skuttade in i slakteriet och som nästa gång författaren ser dem hänger rakt ner när hans kropp hängts upp på kroken, som lever kvar. Den bilden och koldioxidbedövningens brutala verkan på grisarna. Möt Lina Gustafsson i tidningen.

En som länge arbetat på fältet och sett djur som farit mycket illa är polis Mikael Åslund. Välkänd för de flesta i djurskyddssammanhang och i förra numret gav han en lång intervju utifrån sin roll som nationellt ansvarig inom polisen för processutvecklingen för hittegods-, tillsyns- och djurskyddslagen. I vintras slutade han i den rollen, arbetar nu på Gotland och är från detta nummer tidningens expert i polisiära djurfrågor. Ni möter honom på sidan 20 och kan några sidor längre fram ta del av hans första svar på en läsarfundering. Har du en fråga? Mejla redaktionen så vidarebefordrar vi den till Mikael Åslund.

I skrivande stund väntar vi på besked om och när regeringen ska lägga förslag på obligatorisk märkning och registrering av katter. Vi har läst remissvaren och ger en sammanfattning av dem på sidan 21.

Temat fortsätter med sin andra del av granskningen om vad som hänt sedan länsstyrelsen övertog vissa av polisens djuruppgifter. Fortsättning följer i nästa nummer, och i nästa! Fin vår! ✕

TYCK TILL!

Mejla tankar, tips och åsikter till redaktionen@djurskyddet.se. Läs fler artiklar på tidningen.djurskyddet.se

Gör som vi: Starta kattkastningstävling!

Djurskyddet Westra Wermland Arvika tipsar om hur de gör.

Tävlingen är egentligen en kampanj för att uppmuntra kastning och ID-märkning av katter. Varje halvår drar vi tre vinnare av de tävlingsbidrag, som består av en betald veterinärfaktura där det framgår att katten är kastrerad och ID-märkt, som vi fått in.

Alla som bor i vårt upptagningsområde Eda-Arvika-Årjäng får delta.

1:a pris är att 100 procent av veterinärfaktu-

ran ersätts. 2:a pris att 75 procent av veterinärfakturan ersätts. 3:e pris 50 procent ersätts.

Under perioden juli-december 2019 kom 23 tävlingsbidrag in. Dragning och utbetalning skedde i januari 2020.

1. Katten Curry, ägare Annika Värm, Arvika
2. Katten Doris, ägare Elin Augustsson, Arvika
3. Katten Bosse, ägare Malin Johansson, Arvika
GRATTIS TILL ER!

önskar

Djurskyddet Westra Wermland Arvika ✕

Vinnarkatten
Curry i Arvika
vilar ut.

Se Blackfish på SVTPlay

Vill du veta hur verkligheten bakom späckhuggarnas uppträdande på Sea World i USA var innan de 2016 beslutade upphöra med sina späckhuggarföreställningar efter stora påtryckningar? Se Gabriela Cowperthwaites dokumentär på SVTPlay.

Filmen är från 2013 och visar grymheten i hur kalvar fångas in, dras upp ur havet medan hela späckhuggarfamiljen samlas vid båten och kommunicerar med kalven. Det är vidrigt att se och när kalven hissar upp skriker den vädjande till sin familj. Som maktlösa ser på medan den förs bort

för att tvingas leva ett instängt liv som präglas av hunger och tvång. Dokumentären visar tragedier på så många plan, men slutligen också en viss ljusning. Se den. ✕

Ur dokumentären
Blackfish på SVT.

Foto NBC/Universal/SVT

MEST LÄST PÅ TIDNINGEN.DJURSKYDDET.SE

Mest läst på webbtidningen mellan 1 dec 2019-1 mars 2020

1. En förvildad tamkatt behöver hjälp, den kan aldrig bli vild
2. Smällandet kring nyår skrämmer djur - så kan du hjälpa
3. Fråga Experten: Hjälp min hund har blod i bajsset!
4. Veterinärers råd inför en avlivning
5. Uppdrag granskning visar svåra missförhållande på en Arlagård

BEST FRIEND

Cattia

Att vara kattägare skall vara enkelt och glädjefullt!

Best Friend Cattia -kattströ bildar små, effektiva klumpar och är tillverkat av naturliga material - utan konstgjorda tillsatser. Produkten har en överlägsen förmåga att binda både vätska och lukt som håller lådan fräsch och luktfri.

Pengarna tillbaka om du och din katt inte blir nöjd!

Med
en frisk
doft!

Drygt

Tass-
vänligt

Ingen
kissluk

Prisvärt

Best Friend AB Mail: info.sweden@bestfriend.com Tel: 08-7552710

www.bestfriend.com

Foto: iStock

Myndighet föreslår ekorrjakt

■ **Vart sjätte år** ska Naturvårdsverket se över jakttiderna som regleras i 2 § Jaktförordningen, JF (2018:639), och vid behov föreslå ändringar. I vintras presenterade verket sina förslag på ändringar och föreslår att införa allmän jakt på ekorre och hermelin. Skälet är att "ekorren anses livskraftig i Sverige och det finns inte hinder för allmän jakt på ekorre i de internationella överenskommelser som Sverige förbundit sig att följa" och att jakten kan förebygga skada, eftersom "ekorren bland annat kan ta sig in under tak eller i vindsutrymmen och bygga bo där". Förslaget har mött protester.

Naturvårdsverket föreslår även att licensjakt på knubbsäl och vikare blir lagligt, samt att skyddsjakt på storskarv, sångsvan och trana på eget initiativ tillåts. Förlängd jakttid i delar av eller hela landet föreslås på rådjur, skogsmård, vildsvin och dovhjort. Ingen förändring för bäver, rödräv eller iller. Förslagen är i skrivande stund på remissrunda och ett slutligt förslag ska lämnas till regeringen i sommar. ✕

EU:s hundar och katter ska märkas

■ **I februari röstade** EU-parlamentet igenom en resolution för obligatorisk märkning och registrering av hund och katt. Under debatten betonades främst möjligheten att spåra hundar som smugglas över gränserna. Beslutet kan även få stor betydelse för att införa obligatorisk märkning av katt.

– Bra! Det sätter press på Sveriges regering att snabbt komma med ett förslag att införa det även här, säger Åsa Hagelstedt, generalsekreterare Djurskyddet Sverige. Läs mer om utredningen Märkning och registrering av katter på sidan 25. ✕

Ingen avveckling av svenska minkfarmer i sikte

■ **Landsbygdsminister** Jennie Nilsson (S) avser varken avveckla eller utreda hur en avveckling av svensk pälsdjursuppfödning kan ske. Inte för närvarande i alla fall. Det svarade hon i en interpellation i januari.

– Skandal, det finns inga andra ord, säger zoologen Owe Sandström, styrelseledamot i Djurskyddet Sverige.

I Sverige finns cirka 60 företag som föder upp minkar till päls. Omkring en miljon minkar lever i burar utan möjlighet att simma, springa eller leva under naturliga omständigheter, konstaterade Elin Segerlind (V) under interpellationen.

– Hur den onaturliga miljön i buren påverkar djuren fullt ut vet vi inte i dag. Jordbruksverkets rapport Utvärdering av välfärden hos mink inom pälsproduktionen visar stora brister i kunskapen om hur djurväl-färden ser ut inom den svenska pälsdjursindustrin. Omfattande studier skulle behöva göras där

minkarna bevakas under en längre tid. Trots detta meddelar regeringen i samband med budgeten för 2020 att den inte avser att vidta några åtgärder utifrån Jordbruksverkets rapport, sa Segerlind.

Jennie Nilsson svarade att kraven stärkts "för att djurhållningen ska anses vara god: nu krävs etageburar med klättermöjligheter och miljöberikande inslag som rör, bollar, grenar och springhjul. Det är viktigt att fortsätta vara beredd att utvärdera de verktyg som finns och uppmuntra forskning".

– Jag förstår inte landsbygdsministerns inställning. Det är en skandal, och det baserar jag främst på att den nya djurskyddslagen tydligt slår fast att djur ska kunna utöva sina naturliga beteenden. Ingenting kan försvara att djur hålls i så trånga burar. Att låta detta pågå är inget annat än ett hån mot den svenska djurskyddslagen, säger Owe Sandström. ✕

Svidande kritik mot WelFur

■ **WelFur är ett** branschledande frivilligt välfärdscertifikat som gäller djur inom pälsuppfödning. I rapporten Certified Cruel – Why WelFur fails to stop the Suffering of

animals on fur farms (Certifierad Grymhet – Varför WelFur misslyckas med att stoppa lidandet för djuren i pälsuppfödningen) från organisationen Fur Free Alliance visar professor emeritus Bo Algers, och flera europeiska experter, att WelFur-kriterierna har stora brister.

"WelFur-systemen kombinerar olika välfärdsåtgärder till totala poäng. Dessa döljer enskilda brister, vilket gör att allvarliga fall av lidande på

individnivå maskeras", varnar Algers i rapporten.

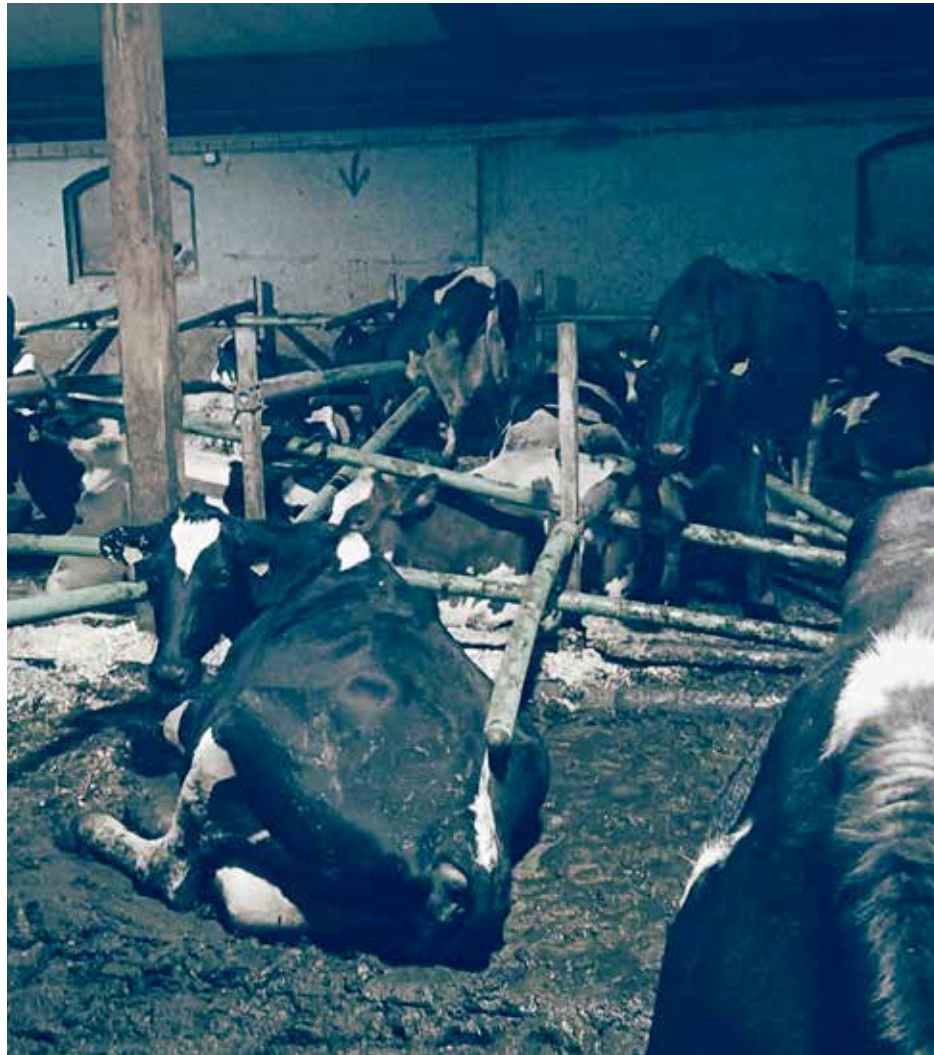
EU-kommissionen bör genomföra revisioner för att visa att direktiv 98/58/EG inte följs, kräver Fur Free Alliance. Direktivet säger bland annat att uppfödaren ska vidta alla rimliga mått och steg för att garantera välbefinnandet hos de djur den har hand om och se till att djuren inte utsätts för onödigt smärta, onödigt lidande eller onödig skada. Djur ska också hållas med hänsyn till deras fysiologiska och etologiska behov.

Beslutsfattare i EU och medlemsstaterna uppmanas i rapporten att inte integrera WelFur i sin djurskyddspolitik.

Läs hela rapporten på Fur Free Alliances hemsida. ✕

Foto: SVT

Djurskyddsbrister på Arlagård

■ **Uppdrag granskning** avslöjade stora djurskyddsbrister på en Arlagård i vintras.

– Det spelar ingen roll att branschen menar att det är ett undantagsfall. Programmet beskriver ett fruktansvärt djurlidande som aldrig någonsin får förekomma. Det är oacceptabelt att kontrollkedjan inte lyckas fånga upp det på ett tidigt stadium. Arlas brist på reaktion är bedrövlig, nu är det dags att ta ansvar, säger Emma Brunberg, sakkunnig hos Djurskyddet Sverige.

Filmerna som reportrarna Cissi Eriksson Gramér, Ali Fegan och researchern David Lindahl visar från gården får experter med lång veterinärmedicinsk erfarenhet att bli märkbart tagna. Flera mycket magra och smutsiga Holstein-kor står i överfulla stall med avföring långt upp på benen.

– Det är en skitighet över alla godkända gränser, säger pensionerade veterinären Kalle Hammarberg i inslaget.

– Det värsta jag sett, det här är verkligen ovärdigt, säger Margaretha Steen, SCAW. Programmet visar många missförhållanden: Avlidna kor som legat utomhus i snön i två veckor, en förman som har fått djurförbud i en annan kommun arbetar på gården och kor med svåra bensador. Arla vill inte svara på frågor direkt i en intervju, lantbrukaren själv hänvisar till LRF som inte uttalar sig om enskilda fall.

Tidningen Djurskyddet har sedan programmet sändes i januari lovat svar på våra frågor från Arla men har trots påminnelser ännu inte fått några. I en intervju med Länsstyrelsen Gävleborg säger enhetschef Jenny Larsson att förhållandena på gården inte är desamma nu, som i inslaget, men i övrigt kan de inte ge kommentarer på grund av förundersökningssekretess. Gården är polisanmäld.

Följ den fortsatta bevakningen på webbtidningen. ✕

Förslag: Inför grovt djurplågeri som brott

■ **Den särskilde utredaren** rådman Lars Wallinder har lämnat över sin utredning Brott mot djur – Skärpta straff och ett mer effektivt sanktionssystem (SOU 2020:7) till regeringen.

I den föreslås att brottet grovt djurplågeri införs med ett minimistraff på sex månaders fängelse och max fyra års fängelse. Andra förslag är att införa en sanktionsväxling och att den som fått en sanktion för en överträdelse av djurskyddslagen ska kunna få djurförbud oavsett om sanktionen varit fängelse, dagsböter, företagsbot eller sanktionsavgift.

Nästa steg blir att regeringen utifrån utredningen skapar en lagrådsremiss.

Läs en längre intervju med Lars Wallinder på webbtidningen: www.tidningen.djurskyddet.se ✕

Bågjakt medför risker

■ **Skadeskjutning och tiden** från skott till medvetslöshet är två djurväl-färdsrisker vid pilbågsjakt, skriver SLU:s vetenskapliga råd för djurskydd i ett yttrande. Även den allmänna bristen på vetenskapliga studier av effekterna på vilt skjutna med pilbåge innebär indirekt en djurväl-färdsrisk. Djurskyddet Sverige och flera andra organisationer bad rådet sammanställa forskningen över riskerna efter att Naturvårdsverket föreslagit att tillåta bågjak. ✕

Sverige i topp på djurskyddsranking

■ **Sverige, Storbritannien** och Österrike toppar listan när organisationen World Animal Protection rankar världens djurskydd. På plussidan för Sverige räknas: den nya djurskyddslagen, att Sverige generellt har högre ambitioner än EU och kan vara ett föredöme för andra länder på flera områden.

På minussidan för Sverige har följande tagits upp: pälsfarmer tillåts, inget heltäckande förbud mot vilda djur på cirkus och marina däggdjur i fångenskap. En del företag kritiserar i rapporten för att de tillåter närtkontakt med vilda djur.

– Delfiner och andra vilda djur i fångenskap mår inte bra av närtkontakt med människor. Djurparker bör genast avsluta alla sådana aktiviteter, säger Roger Pettersson, generalsekreterare, World Animal Protection Sverige i en kommentar. ✕

TEMA UPPSTALLNINGSPLATS: KATT

KATT SÖKER RUM

Hundratusen katter är hemlösa. Länsstyrelsen har ansvar att omhänderta dem och sedan 1 juni 2018 har de slutit avtal med olika aktörer för att fånga in och ställa upp katterna som myndigheten beslutat ska omhändertas.

Katthem som drivs av djurskyddsföreningar har ofta lång vana vid just denna grupp vanligtvis skygga katter. Men de ställs utanför avtalsupphandlingen då flera länsstyrelser kräver F-skattsedel av dem som ska upphandlas. Trots att det inte är nödvändigt. Vi frågar varför. Möt också två ideella djurskyddsföreningar som har fått avtal. Kattungen Mango på bilden här bredvid bor på ett av dem.

”Avtalet är väldigt viktigt för oss”

Djurskyddet Bohuslän är en av få djurskyddsföreningar som har både F-skattsedel och avtal om att vara uppställningsplats åt de katter som länsstyrelsen omhändertar.

Ett stilla duggregn faller över Tanum Shoppingcenter. Jeanette Holmén har precis bjudit på lunch där inne och styr nu vant den vita skåpbilen mot skogen och grusvägen som leder till Djurskyddet Bohusläns katthem.

– Vi har varit igång i snart tolv år. Det har alltid varit tufft på så sätt att så mycket arbete läggs ner ideellt och av volontärer. Men vi får ofta hjälp av personer här i trakten: Alla vet vem katt-tanten är och hör av sig till mig när de har något de vill skänka! säger Jeanette Holmén och ler.

Tack vare hjälpsamma människor har hon fått så många vägbodar att en katterhemsby har vuxit upp i skogen.

– Bodarna är isolerade i golv, väggar och tak så de fungerar jättebra.

Snart ska en liten mottagning med undersökningsrum åt en veterinär färdigställas på tomten.

– Det är alltid en stress för katter att flyttas till ett nytt ställe. Så för att slippa transportera dem till veterinärkliniken ordnar vi en mottagning här i stället där de kan undersökas av en veterinär som kommer hit.

I morse var hon just hos veterinären med två katter. Ingen av dem kom med tillbaka. Bak i bilen står två tomma kattburar.

– Det är okej att prata om. Jag har redan gråtit innan du kom, säger Jeanette Holmén.

Hon berättar att avlivningarna i vissa fall är det enda som återstår för att hjälpa katter som fötts rakt in i hemlöshet eller levt under miserabla förhållanden alldeles

för länge. Lagstiftningen kring katter måste skärpas.

– Det är ju vi som är mitt i det som ser allt elände. Vi som vakar på nätterna över de små sjuka kattungarna som aldrig ens skulle ha behövt födas från första början. Vi som sitter med de små i famnen hos veterinären när de får somna in för att deras små kroppar inte orkar. Det tar mycket kraft men vad annat kan vi göra?

Framme vid katthemmet som består av flera röda stugor med inhägnade uteplatser sträcker en vitbrunfläckig katt ut tassens genom nätet när vi kommer.

Det är Tesla. Hon hittades förra påsken ute i kylan, mycket medtagen. Föreningen gjorde allt för att få henne återställd.

– Ett av våra jourhem la ner ett enormt arbete på att vårda och bada henne, göra flera veterinärbesök med provtagning och medicinering.

Vi går in. Tesla som skuttat in via kattluckan möter oss igen inne i stugan och stryker sig mot våra ben.

– Hon har massor av livsglädje. Det är fantastiskt. Hon tycker så mycket om att gosa. Vi letar rätt familj nu, berättar Jeanette och visar runt i de små fina stugorna.

Det är alltså före detta byggbodar som byggts om till karantän och kattboxar. Jeanette har gjort mycket själv och fått hjälp av många i trakten.

– Många vill hjälpa oss, utan alla gåvor och all hjälp hade vi aldrig klarat det.

Boxarna är inredda med stolar, hyllor att klättra på, korgar och kuddar.

Jeanette sätter sig på en byrå och en katt

hoppar upp i hennes knä. Just nu känner hon en viss osäkerhet inför framtiden.

Djurskyddet Bohuslän fick ett avtal med sin länsstyrelse efter upphandlingsrundan 2018. Mot en given ersättning anlitas de tillsammans med åtta andra leverantörer avseende djurhem för hund och katt samt andra smådjur, för att fånga in, transportera och ställa upp de djur som länsstyrelsen beslutar ska omhändertas. De andra avtalsparterna är företag som driver djurambulanser, veterinär, hunddagis, hund- och kattpensionat.

– Avtalet är väldigt värdefullt för vår verksamhet och jag är mycket mån om att få fortsätta. Tack vare avtalet får vi ersättning för de katter som vi fångar in och stallar upp här.

När polisen tidigare verkställde besluten om omhändertagande och uppställning av katter hade Djurskyddet Bohuslän också ett avtal.

– För att underlätta det administrativa så ordnade vi F-skattsedel redan då.

Det var tur då deras länsstyrelse, liksom många andra, ställer krav på F-skatt för sina leverantörer. Men Djurskyddet Bohuslän har F-skatt och fick ett avtal vid upphandlingen 2018.

– Jag vill verkligen att det ska komma fram, inte minst till andra djurskyddsföreningar, att det går att både vara en ideell förening och ha F-skatt. Visst, när vi ordnade F-skattsedeln var det mycket pappersarbete men inte värre än att det gick att lösa.

Enligt enkätsvar till Tidningen Djurskyddet fattade länsstyrelsen i Västra Götaland

Tesla när hon kom.

Tesla nu.

beslut i 71 kattärenden mellan 1 juni 2018 och 29 maj 2019. Varje ärende kan röra flera kattindivider. Av dessa har Djurskyddet Bohuslän haft 33 ärenden 2018 och 12 ärenden 2019.

– När polisen höll i det var det tiodubbla. Men då var vi polisens enda avtalspart för katt i Norra och Södra Fyrbodol.

Efter en viss tid, upp till några veckor, kan länsstyrelsen antingen överlåta, sälja eller avliva de katter som omhändertagits.

– Vår förening får överta de omhändertagna katter vi som aktör tagit hand om. Från överlåtandedatum står vi för alla kostnader. Vi väljer då att kastrera, ID-märka, vaccinera och försäkra katten, samt göra hembesök hos intressent innan adoption för att säkerställa att katten får bästa möjliga hem. Detta då vi anser att det är så vi ska jobba för att höja kattens status. Vi fick till det här specialavtalet att få överta katterna i stället för att låta myndigheten sälja dem då vi själva bad om detta. Vi hade inte ingått avtal med länsstyrelsen annars.

Avtalet löper i två år. Några dagar innan

Tidningen Djurskyddets besök sa länsstyrelsen upp alla avtal med sina leverantörer och uppmanade samtidigt alla att lämna ett nytt anbud inför en ny avtalsperiod.

– Det känns oroligt. Jag är mycket mån om att få fortsätta.

Kraven som länsstyrelsen specificerar på sin hemsida är: ”Djurhemmet ska bland annat ha tillstånd enligt djurskyddslagen för respektive djurslag och inneha F-skattsedel. Även transport av djuren kommer att upphandlas, då krävs bland annat att man är godkänd djurtransportör.”

– Vi har ju redan F-skatt, däremot är jag väldigt orolig över yrkestrafiktillståndet, en licens som krävs för att få transportera djur yrkesmässigt och dit kan detta räknas. Det är en väldigt kostsam licens, både ekonomiskt och tidsmässigt. Vi har inte den tiden att lägga för ett avtal som bara sträcker sig något år. Det hade varit en helt annan sak om det var ett avtal på fyra år. Men just nu vet vi inte hur det blir. Jag har fortlöpande samtal med djurenheten på länsstyrelsen och hoppas att vi ska hitta en lösning, säger Jeanette Holmén och tittar ner på

Jeanette Holmén & Kurre.

Kiwi & Mango.

kattsystarna Kiwi och Mango som har tassat ut ur sin korg. Tandlösa och med den mjuka pälsen stående rakt ut pratat och väser de medan de jagar en rosa fjädervippa. Strax intill vilar en katt på en kudde med baktassarna uppdragna under hakan.

– Så ligger en katt som är trygg. Det är vårt allt arbete, all sorg, alla tårar att få se en katt få tillbaka sin tillit och trygghet.

Det tuffaste att hantera är att se djurhållare som av olika skäl sviktar och lidandet det kan föra med sig för hans eller hennes djur.

– Den tid det tar mellan anmälan och handläggande är för lång. Katterna blir sjukare, och fler, och när omhändertagandet väl verkställs måste så många somna in då de är för sjuka för att kunna räddas. Det stör mig enormt och det går inte ihop med att höja kattens status, säger Jeanette Holmén

– Jag önskar att vi får förnyat avtal och kan fortsätta samarbetet med länsstyrelsen. Kom tillbaka i augusti så får vi se hur det gått. ✕

Djurskyddet Karlstad har avtal – men inte F-skatt

”Allt fungerar väldigt smidigt”, säger Catharina Dahl, vice ordförande i föreningen.

Mellan den 1 juni 2018 och den 26 juni 2019 beslutade Länsstyrelsen i Värmland att omhänderta 125 katter, enligt deras svar i Tidningen Djurskyddets enkät. 25 av dessa stallades upp hos Djurskyddet Karlstads katthem Norra Grava.

– Vissa kom till något av våra jourhem. Vi har lyckats väldigt bra gällande omplaceringarna med dessa katter, säger Catharina Dahl, vice ordförande i Djurskyddet Karlstad.

Föreningen Djurskyddet Karlstad startade 1876. Idag tillhör deras djurhem landets större. De har tillstånd för 47 katter i djurhemmet och för 45 i jourhemmen. Tidigare hade de samarbetsavtal med polisen och när det stod klart att länsstyrelsen skulle ta över polisens djuruppgifter kallades föreningen till ett dialogmöte.

– Det var i april 2018 och på mötet fanns förutom vi och länsstyrelsen även andra aktörer med djurhemsverksamheter som var intresserade av att knyta avtal. Länsstyrelsen berättade hur de önskade arbeta och vi berättade hur vi arbetar. Det blev verkligen en bra dialog. Det var två erfarna djurskyddshandläggare och den goda dialogen har hållit i sig.

Den 27 juni 2018 kom beslutet: Djurskyddet Karlstad hade fått avtal för infångning, transport och uppställning av katt till egen anläggning. De andra parterna som länsstyrelsen knutit avtal med var en enskild firma, ett bemanningsföretag och ett hundpensionat.

– Länsstyrelsen går efter närhetsprincipen när det gäller vem av oss avtalsparter som ska anlitas, den som är närmst får rycka ut.

200 kronor/katt och dag får Djurskyddet Karlstad i ersättning från länsstyrelsen. Katterna brukar hållas i sju–tio dagar. Därefter överlåter länsstyrelsen katten till föreningen som låter den genomgå samma rutiner med vaccinering, kastrering och ID-märkning som de andra katterna gör. Bland de 25 katter som föreningen omhändertagit enligt avtalet med länsstyrelsen har en del kommit från kattkolonier.

– Andra har levt under andra svåra förhållanden. Många av katterna är skyggisar, men det är vi vana vid och vi ger varje katt en chans till ett nytt för-evtig-hem. Mycket sällan, när katten är obotligt svårt sjuk eller när sjukdomen leder till svåra beteendeproblem, låter vi den somna in.

Djurskyddet Karlstad är en av få ideella föreningar som fått avtal med sin länsstyrelse. När vi kommer in på hur ovanligt det tycks vara att en förening utan F-skatt blivit upphandlad blir Catharina Dahl främst förvånad.

– Nej, vi är ju en ideell förening och drivs som en ideell förening, så vi har inte F-skattsedel.

Många länsstyrelser kräver F-skatt men inte er?

– Det har aldrig varit något problem med vår länsstyrelse. Jag tror inte ens att frågan om F-skatt varit uppe till diskussion. Det är väl också det som är tanken, att även ideella föreningar ska kunna få avtal?

Catharina Dahl.

Ja, fast flera länsstyrelser verkar trots att de inte behöver ändå kräva F-skatt vid upphandling.

– Jag kan ju betala för hur det är här i

Värmland och här får vi ersättning för det arbete vi utför enligt avtalet och pengarna redovisas naturligtvis som de ska och går in i verksamheten. Vi har ju revisorer som sköter allt det praktiska, så jag kan inte se vad problemet skulle vara att upphandla en ideell förening. Här i Värmland går det i alla fall bra!

Med sin 144 år långa historia står föreningen trygg i det faktum att den främst är en djurskyddsförening, inte en omplaceringsverksamhet för privatpersoner.

– Ibland får vi frågor från ägare om vi kan ta över deras katt när de ska flytta, då hänvisar vi tillbaka ansvaret till dem. Vi tipsar gärna om hur man som privatperson kan göra om man måste omplacera sin katt, men de katter vi tar emot på vårt katthem kommer från svåra omständigheter, och det är för dessa katter vi främst finns till. Glädjande är att vi nästan alltid lyckas ge dem tillbaka tilliten till människor.

– För trots allt elände finns ljus i mörkret: vi hjälper katter till nya liv. Vårt avtal med länsstyrelsen är naturligtvis viktigt i det här sammanhanget, men jag måste också lyfta fram att vi har bra samarbete med flera andra, som veterinärer, polis och inte minst allmänheten. Tillsammans förbättrar vi för många katter. ✕

Katten Nina vill alltid delta i fikapausen på katthemmet.

Dessa stallplatser har upphandlats i landet

Kattpensionat, djurambulanser och hunddagis. Det är några verksamheter som upphandlats att fånga in, transportera och ställa upp de katter länsstyrelsen beslutat omhänderta.

Tidningen Djurskyddet begärde ut en lista över de stallplatser som upphandlats från samtliga 21 länsstyrelser. Sju länsstyrelser nekade med hänvisning till sekretess. En länsstyrelse hade endast upphandlat plats för hundar och en direktupphandlar vid behov.

Av de tolv länsstyrelser som lämnade ut uppgifterna hade minst fyra avtal med katthem som drivs av ideella djurskyddsföreningar. Förutom Djurskyddet Bohuslän

och Djurskyddet Karlstad var det alltså två föreningar till med katthem som upphandlats. Det kan dock finnas fler upphandlade katthem som drivs av ideella djurskyddsföreningar bland de länsstyrelser som inte lämnat ut uppgifterna.

Minst sex länsstyrelser har upphandlat båda eller ett av de två företag som driver djurskyddsambulanser med bas i Skåne. Bland övriga avtalsparter finns kattpensionat, hunddagis och veterinärkliniker.

I nästa nummer tittar vi närmare på några av de stallplatser som inte drivs av ideella djurskyddsföreningar. ✕

Katarina Hörlin

Länsstyrelsen i Värmland: ”Leverantören ska vara registrerad i ett register”

Länsstyrelsen i Värmland, hur resonerade ni när ni upphandlade en förening utan F-skatt?

– Vi har ställt följande krav: Leverantören ska vid fullgörande av uppdraget vara registrerad i ett register (till exempel f-skattsedel) eller motsvarande för inbetalning av skatter och avgifter på så sätt att den själv ansvarar för att betala in preliminärskatt och socialförsäkringsavgifter som eventuellt uppkommer vid utförande av uppdraget, svarar Maria Hammarström, enhetschef Djurskydd & Vilt.

En annan länsstyrelse jag pratat med säger att det är krångligt och kräver mer administration att upphandla föreningar utan F-skatt, och att man därför undviker det. Vad tänker du om det?

– Se ovan.

Anser ni att djurskyddsföreningarna har en kompetens som riskerar att gå förlorad, eller är det andra skäl som gjort att ni valt att upphandla även dem som inte har F-skatt?

– Vi ser det som ett proportionerligt krav att man har F-skattsedel eller motsvarande om man vill vara leverantör till en myndighet och det har heller inte varit svårt att få anbud, det vill säga kunskap och kompetens finns i tillräcklig utsträckning även med krav på F-skatt eller motsvarande

Är det något i samband med uppställningsplatser som varit utmanade eller något som ni vid en ny upphandling kommer att ändra på?

– Precis som i alla upphandlingar är det viktigt att försöka precisera och täcka in så många aspekter som möjligt samtidigt som det måste vara proportionerliga krav. Inför förlängning av avtal/ny upphandling gör vi en utvärdering av hur det fungerat och ser om något behöver justeras, så den frågan har inget aktuellt svar just nu, svarar Maria Hammarström. ✕

Anna Thulin

Uppdrag: Upphandling

Länsstyrelsen upphandlar tjänster för transport och uppställning av omhändertagna katter. Många kräver F-skattsedel av sina avtalsparter trots att det inte behövs enligt lagstiftningen. Flera ideella föreningar exkluderas. Varför?

Mathilda Lilja är upphandlare på länsstyrelsen i Hallands län och säger att de ställer krav på samtliga aktörer att ha F-skattsedel, inte bara när det gäller djuromsorg.

- Det gör nog de flesta andra län också, för det blir enklare att följa upp och mindre administration för oss.

Länsstyrelserna får mindre administration på det här viset, men för ideella föreningar blir det krångligare. Finns det inte en risk att djurskyddsföreningarnas stora kompetens går förlorad om man utesluter aktörer utan F-skatt?

- Det är tyvärr inget jag kan kommentera. Om man vill ändra reglerna eller rutiner för upphandling, vad skulle du rekommendera att man gör då?
- Det ligger lite utanför mitt område och är inget jag kan svara på. Våra leverantörer kan inte ändra på reglerna, utan samma måste gälla för alla.
- Finns det utrymme för länsstyrelser att agera på olika sätt vad gäller upphandlingen?**

- Vi har 21 länsstyrelser i Sverige och alla är egna upphandlande myndigheter. Vissa saker kan nog tolkas på olika sätt, men målet är att vi ska ha samma tolkning. I Halland innebär det att även föreningar som vill lägga anbud måste ha F-skattsedel.
- Vad har varit svårast i ert läns upphandling om uppställningsplatser för omhändertagna katter?**
- Det var inget särskilt som stack ut eller som vi diskuterade. Men vi hade heller inga föreningar som lämnade anbud här i Halland. I stället har fyra andra aktörer tilldelats kontrakt i Hallands län, bland annat Djurambulans Jonas Tysklind och Djurambulansen i Skåne AB, två olika firmor men båda har säte i Skåne.
- Vi får inte diskriminera anbud beroende på var i Sverige de är baserade. Det är anbudets innehåll vi tittar på och jämför med de krav vi ställt. Vi kan inte gynna lokala företag eller föreningar, säger Mathilda Lilja.
- Avtalen är två år långa, med möjlighet till ett plus ett års förlängning. Under

vissa summor kan länsstyrelsen göra en direktupphandling, men även det kräver F-skatt.

Hur följer ni upp de upphandlade stallplatser ni har?

- Vi gör uppföljningar på plats hos våra leverantörer, har kontinuerlig kontakt där emellan och gör administrativ uppföljning.
- Vad krävs för att en stallplats ska sägas upp?**
- Misskötsel eller att leverantören inte följer de krav som vi har ställt. Vi har aldrig för avsikt att säga upp ett avtal, utan arbetar med löpande uppföljning för att utveckla relationen så att det blir bra för båda parter.

Vi vänder oss till jurist Erika Hanses på Upphandlingsmyndigheten, som ger vägledning till landets kommuner och regioner.

Enligt Upphandlingsmyndigheten behöver en myndighet inte ställa krav på F-skatt i sina upphandlingar – men de allra flesta länsstyrelser gör det alltså ändå.

Hur ser Upphandlingsmyndigheten på

att de flesta länsstyrelser väljer att inte skriva avtal med föreningar som saknar F-skatt?

- Upphandlande myndigheter är som utgångspunkt fria att utforma sina upphandlingar. För att ett krav eller villkor ska vara proportionerligt, ska det ha ett naturligt samband med och stå i proportion till det behov som ska täckas. Kraven ska, enkelt uttryckt, inte vara onödigt konkurrensbegränsande. Om det finns flera alternativ bör den upphandlande myndigheten välja det som är minst belastande för leverantörerna, säger juristen Erika Hanses.
- Just nu finns länsstyrelser som sagt upp sina avtal och bjudit in till ny upphandlingsrunda, men har kvar kravet på F-skatt i sin inbjudan. Vilka problem kan det innebära om en länsstyrelse kräver F-skatt och på så sätt exkluderar alla de djurskyddsföreningar som i flera år drivit katthem där just skygga, aggressiva katter som varit hemlösa fått hjälp?**
- Upphandlingsmyndigheten kan inte

avgöra vilka konsekvenser ett krav på F-skatt kan få för de katter som farit illa. Däremot är det, precis som vid all offentlig upphandling, viktigt att utgå från slutanvändarnas behov och att lära känna den aktuella marknaden, så att upphandlingen tillgodoser de behov som finns i så hög utsträckning som möjligt. Och vilka behov katterna har vet de som arbetar med att omhänderta djuren mest om.

Du talar om "slutanvändarna", vilka syftar du på i det här fallet?

- Jag utgår ifrån att katterna är att se som slutanvändare av tjänsten "omhändertagande". Dock är det viktigt att alla som har ett behov kopplat till upphandlingen får det tillgodosett på bästa sätt. Det kan även vara länsstyrelsen och de nya ägarna – men vem som är att betrakta som slutanvändare av en tjänst eller en produkt är upp till den organisation som genomför upphandlingen att avgöra.
- Erika Hanses säger att om de flesta potentiella leverantörer exempelvis är ideella föreningar, bör det ligga i myndighetens intresse att utforma upphandlingen på ett

sätt så den typen av organisationer inte exkluderas.

- På så sätt öppnas möjligheten för flera typer av organisationer, vilket är positivt för konkurrensen och kan öka kvaliteten på de tjänster som upphandlas. Det är även en allmän strävan från regeringens sida att möjliggöra för en mångfald av leverantörer att delta i offentliga upphandlingar.
- När man nu märker att majoriteten av länsstyrelserna exkluderar föreningar som saknar F-skatt genom upphandlingskriterierna - finns det något Upphandlingsmyndigheten kan göra för att rätta till detta?**
- Upphandlingsmyndigheten är ingen tillsynsmyndighet, och vi kan inte heller avgöra om ett krav på F-skatt strider mot lagen om offentlig upphandling, säger Erika Hanses.
- För att ta reda på vilka krav som är relevanta i en viss upphandling är det bäst att involvera slutanvändarna, för att ta reda på vad de behöver och fråga marknaden vad de kan erbjuda. ✖

JO avslog begäran om kattvägledning

Nu riktar länsstyrelsen i Kalmar frågan till näringsdepartementet.

I förra numret intervjuades Ulrika Thorsén, jurist hos länsstyrelsen i Kalmar. Efter intervjun bad hon JO, Justitieombudsmannen, om vägledning för var gränserna går för Polismyndighetens ansvar att ta emot bortsprungna katter enligt hittegodslagen och Länsstyrelsens ansvar att omhänderta dem enligt djurskyddslagen.

I mitten av december avslog JO begäran då JO ”inte brukar uttala sig i rättsliga frågor i andra situationer än när det behövs för utredningen av ett konkret fall som handläggs här. I departementspromemorian Märkning och registrering av katter – ett förslag och dess konsekvenser (Ds 2019:21) som nyligen var ute på remiss behandlas frågor som delvis berör den problematik som länsstyrelsen i Kalmar län beskrivit i anmälan”, skrev JO.

När Tidningen Djurskyddet ringer Ulrika Thorsén för att höra hur de ska gå vidare hänvisar hon till länsstyrelsen i Kalmars remissvar på utredningen (Ds 2019:21).

Där skriver de: ”I remissen (sid, 116 ff) står det att regeringen avseende risken för felaktiga omhändertagande av djur utan känd ägare uttalat att om det finns anledning att tro att djuret kan ha rymt eller på annat sätt oavsiktligt kommit ur sin ägares besittning bör länsstyrelsen i första hand

göra rimliga ansträngningar att ta reda på vem ägaren är så att djuret kan återlämnas till honom eller henne, innan ett beslut om omhändertagande fattas.

Länsstyrelsen anser att det är polisen som har utredningsansvaret om det är en bortsprungen katt enligt hittegodslagen om det som angavs ovan ”finns anledning att tro att djuret kan ha rymt”. Först om det finns anledning att tro att katten är övergiven eller om ägaren är okänd och katten är skadad finns det skäl för länsstyrelsen att ingripa. Länsstyrelsen önskar ett klargörande i vad regeringen anser att sådana rimliga ansträngningar skulle bestå i om katten är omärkt. Förväntas länsstyrelsen annonsera innan omhändertagande eller upprätta något hittekattsregister? Detta är uppgifter som ligger på polisen inom ramen för hittegodslagen.”

Lisen Sjöling, ämnesråd på näringsdepartementet: Hur ser du på oklarheterna som länsstyrelsen lyfter kring vilket ansvar polisen respektive länsstyrelsen har för katter som hittas ute?

– Utgångspunkten i ett lagstiftningsarbete är naturligtvis att ringa in och försöka lösa en situation på ett så tydligt och bra sätt som möjligt. Även om man i lagstiftningsarbetet försöker att förutse eventuella problem och konsekvenser, är det inte möjligt att förutse varje enskild situation. I förlängningen är det domstolarnas uppgift att tolka och ta ställning till hur lagen ska tillämpas i det enskilda fallet.

– Om det handlar om gränsdragningsproblem mellan olika aktörers ansvarsområden, är det viktigt att inblandade aktörer för en konstruktiv dialog med varandra om hur man ska hantera frågorna rent praktiskt. Om det visar sig finnas alltför stora gränsdragningsproblem eller luckor kan det förstås i förlängningen vara nödvändigt med ändringar i gällande författningar.

– När det gäller just katter är det naturligtvis svårt att i ett enskilt fall på ett enkelt sätt kunna bedöma om en katt är bortsprungen eller övergiven, och det kommer alltid att uppstå vissa frågor om vem som har ansvaret i en viss särskild situation. Därför är det särskilt viktigt med en konstruktiv dialog mellan Polismyndigheten och länsstyrelserna i dessa frågor, svarar ämnesråd Lisen Sjöling.

Länsstyrelsen i Kalmar önskar besked från regeringen, och skriver: ”Det måste förtydligas vilken myndighet som ansvarar för att utreda om en katt är bortsprungen eller övergiven. Ska länsstyrelserna upprätta ett hittekattsregister?”

– När det gäller de synpunkter du refererar till från länsstyrelsen i Kalmar om gränsdragningsproblem och hittegodslagen, så kan vi naturligtvis inte föregå det arbete som pågår inom regeringskansliet med att analysera remissynpunkterna och överväga hur man ska ta arbetet vidare till nästa steg, svarar Lisen Sjöling.

Just nu är det för tidigt att ge en konkret tidsplan för när detta ska ske. ✕

Fotnot: Läs mer om remissvaren på sidan 21.

F-skatt är inte nödvändigt för avtal

Den sista helgen i januari samlades flera ordföranden från Djurskyddet Sveriges lokala djurskyddsföreningar på en konferens i Stockholm. En av frågorna var svårigheter att utan F-skatt få avtal med länsstyrelsen.

Åsa Hagelstedt, generalsekreterare i Djurskyddet Sverige, var på plats. Redan inför upphandlingsrundan 2018 när det stod klart att landets 21 länsstyrelser skulle ta över vissa av polisens djuruppgifter blev hon genom föreningarna varse om att flera av landets länsstyrelser ställde krav på F-skattsedel för att sluta ett avtal.

– Detta strider helt emot lagstiftningens intentioner och utestänger ju ideella djurskyddsföreningar från att få ett avtal, sa Åsa Hagelstedt.

En konsekvens blir dessutom att den expertis många djurskyddsföreningar har i att hantera katter som på grund av hemlöshet och misskötsel utvecklats till skyggt eller aggressivt beteende inte tas tillvara. Det är just den här gruppen katter som i många fall kommer i fråga för länsstyrelsens omhändertagande.

– Många av våra föreningar har väldigt bra och fungerande verksamhet. Tyvärr blir det så att de stängs ute när länsstyrelsen helt utan lagligt stöd kräver F-skatt av sina avtalsparter. Extra allvarligt är det då ett avtal innebär ekonomisk ersättning för det arbete föreningen lägger ner på att omhänderta katten.

Idag ställer många föreningar upp ändå, eftersom de brinner för att hjälpa katten i fråga, utan ersättning och de utför då ett arbete som samhället egentligen skulle stå för. Problemet rör minst 100 000 katter och är Sveriges i särklass största djurskyddsproblem. Jag anser att det är upprörande att vissa län förlita sig på ideella krafter men inte ge någon som helst ersättning för deras avgörande insatser, säger Åsa Hagelstedt.

I april 2018 skickade hon ut ett formulär till alla föreningar med katthem, där en sammanställning med de vanligaste frågorna kring upphandlingen fanns. Utgångspunkten var att nyansera den information länsstyrelsen skickat ut angående ideella föreningar inför upphandlingsrundan.

Länsstyrelsen skrev:

”Vi upphandlar inte verksamheter som inte är registrerade för skattebetalning och arbetsgivaravgifter. Det finns flera olika orsaker till detta, bland annat för att vi ska kunna kontrollera att den aktör som vi tecknar avtal med betalar skatt och inte använder sig av svart arbetskraft. En person i en förening, ett företag eller liknande som inte innehar en godkänd F-skatt måste istället anställas av Länsstyrelsen och då är

det andra regler och villkor som gäller (vi får bland annat betala arbetsgivaravgift för dessa mm).”

Svaret från Djurskyddet Sverige:

”Det är inte så att en upphandlande myndighet MÅSTE ställa krav om F-skatt, men dom allra flesta gör det på grund av att det är enklare för myndigheten samt okunskap om både upphandlingsregler och ideella föreningar. (Källa: Upphandlingsmyndigheten)

Det stämmer inte heller att folk måste anställas av länsstyrelsen om man saknar F-skatt, tjänsten köps av en juridisk person, det vill säga lokalföreningen och den kan ha anställda.

Här blandar länsstyrelserna ihop det med att köpa tjänst av privatpersoner, där en sådan saknar F-skatt blir man anställd för den aktuella uppgiften. (Källa: Skatteverket).”

– Tyvärr tycks fortfarande flera länsstyrelser felaktigt kräva F-skatt när de nu gör nya upphandlingsrundor. Jag hör direkt av mig till dem och frågar varför och väntar ännu på svar, säger Åsa Hagelstedt. ✕

Under ordförandekonferensen i Stockholm kom flera frågor kring Länsstyrelsens upphandlingskrav upp.

1 KANINEN SOM BADAR I EN VASK ÄR SKRÄCKSLAGEN

Med öronen vilande på kanten och vattnet spolande på magen tycks kaninen njuta som vore den på SPA. Klippet har haft 12 489 899 visningar. Men kaninen ligger blickstill eftersom den spelar död. En chockreaktion när överlevnadsinstinkten har slagit in. Helt onaturligt för kaniner att ligga på rygg och tvättas med schampo i en vask. Minnesregel: finns ett djur som ligger blickstill i klippet? Det kan vara en panikreaktion. Dela inte.

2 SKIPPA SENGÅNGAREN PÅ AXELN

Sengångare är vilda djur och ska inte kunna bäras av människor. Över huvud taget ska ett vilt djur aldrig kunna vara så nära en människa att vi kan röra vid det. Ord- nar en researrangör så att besökarna kan klappa eller komma så nära vilda djur att de äter direkt ur handen har djuret vid någon tidpunkt i sitt liv brutits ner och tvingats låta sig hanteras. Bilder tillsammans med vilda djur tas alltid på djurets bekostnad. Minnesregel: är det ett vilt djur som hålls i eller hanteras av människor? Dela inte.

VAR DJURVÄNLIG PÅ SOCIALA MEDIER

På Facebook, Instagram och Youtube sprids ofta filmer på gulliga djur. Kommentarsfälten fylls av ❤️ och 😊 Men är det så gulligt egentligen? Nej. I många fall är djuren livrädda och det som vid en första anblick kan tolkas som sött är en panikreaktion. Se kritiskt på klippen innan ni delar vidare. Här är nio råd!

Text Katarina Hörlin & Torun Wallgren

Foto Montage av Nevada Media

3 UTKLÄDDA DJUR

En hund i tomteluva, en häst med luciaglitter i manen eller ett marsvin med en liten krans av dill? Lider djuret? Det behöver det inte göra, frågan är hur fotosessionen gick till. Här finns olika skolor. Vissa menar att detta inte är värre än att sätta ett sele på hunden eller sadla hästen. Andra att det handlar om vad de är tränade till och vana vid. En häst är ju tränad till att ha sadel. Minnesregel: Är ett djuret utklätt så att det inte kan röra sig normalt? Dela inte.

4 TÄNK KRITISKT INNAN GILLNING

Tänk efter innan du gillar eller sprider ett klipp. Fråga dig om det du ser verkligen kompatibelt med god djurväl- färd och kärleksfull behandling av djur? Kanske ser det roligt ut när en hund som placerats bredvid två kaniner vilka gnager på morötter i en soffa och inte får något tittar bort och ser ut som att den skäms? Hunden är precis så obekvämt av situationen som den ser ut att vara. Dela inte.

5 SMÅ BARN SOM DRAR I HUNDAR

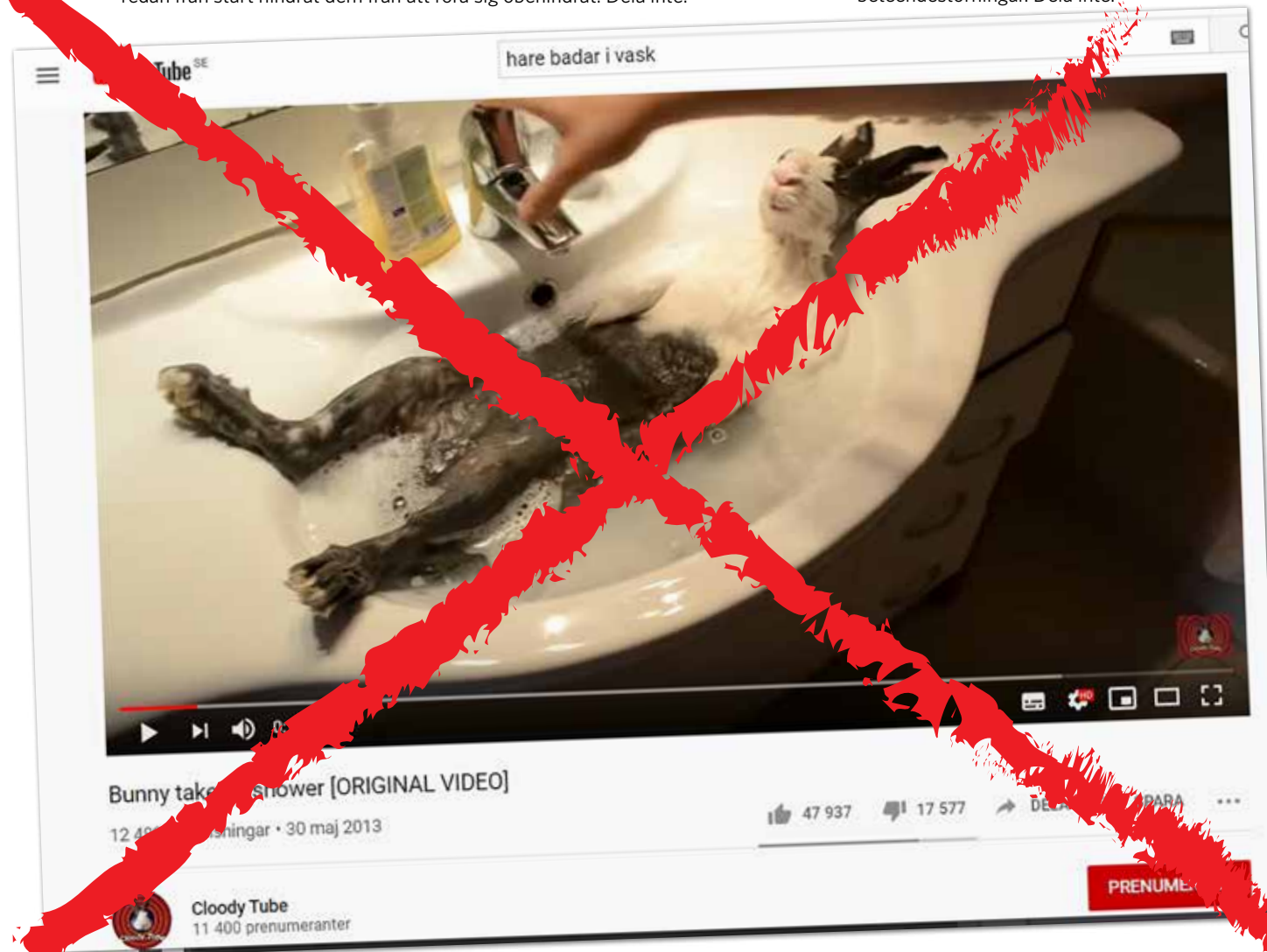
Det kan kännas lockande att visa hur snäll en stor hund är som låter ett litet barn kravla runt på den och dra den i kinderna och öronen. Men det är inte en bra början för barn att lära sig umgås med djur. Även om det i just dessa klipp inte händer något negativt för barnet så har hunden utsatts för obehag och bilden att föräldrar uppmuntrar små barn att kravla runt på hundar sprids. Minnesregel: Drar barn i ett djur och djuret låter det hållas? Att inget händer är helt och hållet tack vare djurets förmåga att hantera saker den inte skulle ha behövt utsättas för. Dela inte.

6 SUPERSMÅ FLUFFIGA DJUR SOM TRILLAR OMKULL

Det kan se väldigt gulligt ut när ett litet djur som nästan liknar en leksaksnalle med stort huvud och stora runda ögon snubblar runt i gräset. Men tänk på att det inte är leksaker, utan levande varelser som avlats fram för att svara mot ett "gullighetsbehov" hos männi- skor. Deras stora huvud och ögon i förhållande till den lilla kroppen har redan från start hindrat dem från att röra sig obehindrat. Dela inte.

7 SKRATTA ÅT STEREOTYPIER?

Stereotyper som ser "konstiga" eller "roliga" ut dyker ofta upp på olika filmsekvenser som delas. Det finns till exempel klipp på en hamster som gör back flips och filmer där man musiksatt olika beteendestörningar. Dela inte.

8 FNIITRA ÅT FYSIOLOGISKA FEL?

Det finns exempel på getter som svimmar. De kallas "fainting goats" och här gör man sig rolig över ett faktiskt fysiologiskt fel. Det förekommer också flera filmer på amputerade djur, exempelvis där sköldpaddor fått hjul på bakkroppen för att bakbenen växer fel. Det kan vara väldigt välgjort och med goda intentioner men hur känns det när benen växer fel, och hur är det med naturligt beteende och normalt liv? Samma sak gäller amputerade hundar som ska gå på frambenen, hur påverkar felbelast- ningen övriga kroppen och hur är livskvaliteten? Dela inte.

9 EN BILD SÄGER MER ÄN TUSEN ORD

Varför är det då så farligt om vi delar eller gillar ett klipp där ett djur och ett barn busar även om barnet kanske är lite hårdhänt på barns vis? Hunden bet ju inte barnet och det är väl fint att kunna visa hur tålmodiga djur kan vara? Alla bilder och filmer sänder ut signaler. Om ett klipp visas mer än 12 miljoner gånger världen över sprids bilden att detta är ett sätt att umgås med djur på. Sociala medier når så väldigt många och djurskydd är en kun- skapsfråga. Alla som älskar djur och vill dem väl kan av ren okunskap göra misstag och utsätta djuren för obehag. Ju färre klipp på djur som sprids och misstolkas som gulliga och ju mer medvetna vi blir om vad som egentligen är bäst för djuren, desto bättre för alla djur.

MÖT TIDNINGEN DJURSKYDDETS NYA EXPERT

Hallå där, Mikael Åslund, polis och tidningens nya expert som ska svara på läsarnas alla polisiära och juridiska frågor som kan uppstå kring främst sällskapsdjur. Välkommen! Hur känns det?

– Det känns jätteroligt och spännande! Jag hoppas kunna svara på frågor från läsare om vad som är polisens roll och skyldigheter vid hantering av djur.

Du har tills alldeles nyligen varit nationell processutvecklare för Polismyndighetens djurärenden och gav en lång intervju i förra numret. Vad har varit svårast i det arbetet?

– Det svåraste har varit att få ut informationen om den förändrade lagstiftningen inom Polismyndigheten.

Vad har varit roligast?

– Att ta fram processer om hur Polismyndigheten ska hantera frågor om djur och sedan se att det fungerar i praktiken.

I dag arbetar du som stationsbefäl hos polisen på Gotland. Finns det något du som polis skulle önska att alla kattägare visste innan de skaffade katt?

– Att man noga ska fundera över sin livssituation, vad man kan erbjuda katten av tid, omsorger, engagemang och ett bra kattliv. Vänskapen kan i bästa fall vara i 15–20 år. Om man väljer att skaffa katt är den bästa garantin för att få den tillbaka om den kommer bort att märka den.

Vilket är din svåraste upplevelse som yrkesperson gällande djur?

– Omhändertaganden av djur där man i samband med omhändertagandet tvingades se djur som led och som behövde avlivas.

Vilken är din bästa upplevelse som yrkesperson gällande djur?

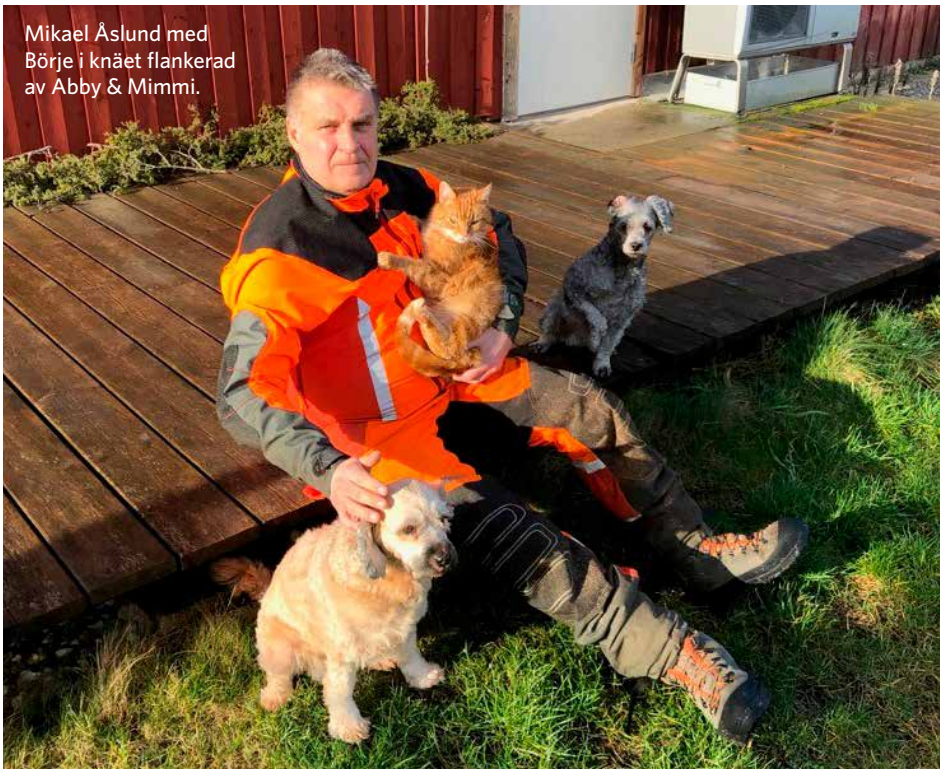
– Det var innan den 1 juni 2018 när polisen verkställde länsstyrelsens beslut och man lyckades skaffa ett bra hem för djur som hade haft det hemskt.

För de flesta som arbetar med katter ideellt är du en välkänd och mycket uppskattad polis, inte minst för ditt sätt att på ett begripligt sätt förklara det som för oss som inte är jurister kan te sig snårigt i lagstiftningen. Vilken fråga är den vanligaste du genom åren fått från privatpersoner vad gäller sällskapsdjur?

– Hur det kommer sig att det tar så lång tid innan myndigheterna omhändertar djur som far illa.

Hur kommer det sig?

– Djuren har tidigare fått stå tillbaka men med den nya djurskyddslagen, som

Mikael Åslund med Börje i knäet flankerad av Abby & Mimmi.

trädde i kraft den 1 april 2019 där länsstyrelsen ska förelägga djurägaren att själv göra sig av med djuren, och rättspraxis, är min förhoppning att länsstyrelsen upphör med den tidigare handläggningen. Då blir det bättre för djuren.

Alldeles nyligen lämnades ett betänkande till regeringen om skärpta straff gällande djurplågeri, bland annat. Du ingick i expertgruppen. Vad anser du vara utredningens viktigaste förslag för att minska lidandet för djur?

– Förhoppningsvis kommer ett skärpt straff för grovt djurplågeri att avhålla vissa personer från att begå brott mot djur. När vi gick igenom rättspraxis kunde vi konstatera att påföljden i dag inte är i proportion till brottet, straffen var onyanserade. Det högre straffvärdet ger polisen tillgång till att använda fler tvångsmedel.

Mimmi, Abby och Börje. Vad betyder de för dig och vilka är de?

– Mimmi och Abby är mina hundar och Börje är min katt. De är mina bästa vänner och ger mig både sällskap och värme. När allt känns tungt och hopplöst vill man ibland bara dra ett täcke över huvudet. Då kommer de och lägger sig vid sidan eller på bröstet. Vi är alla fyra bastukompisar och de verkligen gillar att bada bastu.

Hur började ditt djurintresse?

– Det började med min första katt Loffe. Jag minns att jag byggde bo till honom ute i skogen och man har berättat att han sörjde mig när jag inte var hemma.

På sidan 37 besvarar du en läsarfråga och redan väntar flera på redaktionen. Hur ser du på att bli expert i Tidningen Djurskyddet? Är det någon särskild typ av frågor du hoppas på?

– Nej, jag hoppas kunna svara på de flesta frågorna, men jag är övertygad om att det kommer frågor som i dag inte kan besvaras. Är frågorna som inte kan besvaras till djurens bästa kan vi tillsammans arbeta för en förändrad lagstiftning.

Finns det något annat du skulle vilja förmedla till läsarna såhär från start?

– Ingen fråga är för dum för att ställas och man kan givetvis vara anonym. Det ska bli jätteroligt. ✕

Obs! Mikael Åslund kommer endast att besvara frågor som rör lagstiftningen och han kommer inte att kunna bedöma enskilda ärenden. Den som anser att den blivit felbehandlad av en myndighet eller tjänsteman vid handläggningen av ett ärende kan anmäla saken till JO och få frågan prövad där. //Redaktionen

REMISSRUNDAN PÅ FÖRSLAGET OM MÄRKNING AV KATT ÄR KLAR

Förslaget om obligatorisk märkning och registrering av katter remitterades till ett trettiotal organisationer och myndigheter, som fått ge synpunkter.

– Remissutfallet har varit övervägande positivt. Många har lyft fram olika fördelar som ett krav på märkning och registrering av katter kan föra med sig, säger ämnesråd Lisen Sjöling vid näringsdepartementet.

De förslag som har ådragit sig mest intresse är frågan om vem som ska ansvara för att märkning och registrering sker, när det ska ske, och vilken övergångstid som bör gälla. De ekonomiska och praktiska konsekvenserna av att införa ett krav på märkning och registrering har också kommit fram. Många önskar att katter borde likställas med hundar i hittegodslagen för en snabbare hantering av upphittade katter.

– Frågan om gränsdragningen mellan

polisens och länsstyrelsernas ansvar för katter vars ägare är okänd tas också upp av några remissinstanser, säger Lisen Sjöling.

Konkret föreslås att katterna märks innan 4 månader. En del remissinstanser önskar innan 3 månader. Även den övre åldersgränsen väcker frågor, många påpekar att om dispens ges för katter äldre än 10 år blir det svårt att få de positiva effekter som lagen kan ge inom rimlig tid. Flera länsstyrelser varnar för att de besparingar utredaren nämner först kan förverkligas om ett tiotal år och att initialt krävs mer resurser till dem. Jordbruksverket tror inte att märkning och registrering är det mest kostnadseffektiva sättet att förbättra för katter, utan vill avvakta effekterna av den nya djurskyddslagstiftningen och stärka arbetet mot katters reproduktion. Än är det inte klart när regeringen tar nästa steg. ✕

Vivara.se
Naturprodukter

Vivara erbjuder dig ett brett utbud av högklassiga produkter för fåglar och djurliv.

Hos oss kan du hitta allt som kan vara till hjälp för djuren i din trädgård.

Beställ vår gratis katalog – sommarhalvåret 2020

10%
rabatt med kod
SEDS120
t.o.m.
17/06/20

Veterinären som rapporterar från ett slakteri

Rapport från ett slakteri: en veterinärs berättelse är en dagbok som sträcker sig över 85 dagar från ett större slakteri någonstans i Sverige. Lina Gustafsson arbetade som officiell veterinär där och i boken berättar hon rakt och enkelt vad hon från dag ett till dag 85 såg, kände och gjorde.

Visste du direkt att det var så här du skulle berätta om dina iakttagelser, eller fick du skriva flera utkast?

– Jag brukar försöka skriva dagbok för att inte glömma och under den här perioden skrev jag korta anteckningar i mobilen på vägen från jobbet. Efter att jag hade sagt upp mig var jag uppfylld av tanken på grisarna men hade samtidigt svårt att prata om det jag sett. När det gått ett tag och jag fått lite distans läste jag igenom anteckningarna och blev påmind om händelser som jag hade beskrivit men redan förträngt. Jag kände att det fanns en berättelse där. Då renskrev jag dem och i och med det började arbetet med vad som i slutändan blev boken. Men det var långt ifrån en självklar väg till resultatet.

– Först försökte jag skriva om grisar mer generellt. Jag tänkte att det kunde bli en bok om grisars beteende, forskning om deras känsloliv varvat med information om slakt och intervjuer med sakkunniga. Jag ville berätta om vad grisar utsätts för, men trodde att det skulle bli för tungt med en bok som bara handlade om slakt. Ett tag försökte jag mig på att skriva om upplevelserna i romanform i stället. Men allt blev omvägar och inget blev bra. Till slut bestämde jag mig för att bara berätta vad jag själv upplevt och sett, rakt upp och ned.

Hur var det att skriva boken?

– Det var en utdragen process. Jag visste att jag behövde berätta, men jag visste inte hur. Och jag visste inte om någon skulle vara intresserad av att läsa ... Det finns ju också ett etiskt dilemma i att skriva om människor som inte har gett sitt godkännande till det, även om det är anonymiserat. Det har jag funderat väldigt mycket på. Jag skulle inte ha gjort det om jag inte känt att det var nödvändigt.

Varje dag slaktas tusentals grisar på det slakteri där du arbetade. Ändå är det bilderna av de levande grisarna som stannar kvar hos mig som läsare fastän du endast skildrar några korta minuter av dina möten med dem. Den lille grisen med de stora öronen som skuttar in i stallet och som du sedan ser igen när den slaktad hänger uppochner med öronen som segel. Skumfradgan, från grisen du nyss kliat, som ligger i en hög på golvet medan boxen är tom. Suggan som gör motstånd och vägrar gå, vars hjärta är varmt i din hand lite

senare. Mådde du sämre när du återberättade det du sett, än i stunden när det skedde?

– Nej, det var på ett sätt skönt att arbeta med texten för det kändes som att jag i alla fall försökte göra någonting för grisarna.

Vad har du fått för reaktioner på boken?

– Den har ju inte kommit ut än men av de som läst hittills är det flera personer som sagt att de blivit berörda och även att de slutat äta kött. Personer som jobbat

med djurskydd inom slakt har läst och sagt att de känner igen allt som beskrivs i boken. Det jag beskriver är ingenting som skulle bli skandal i tidningarna, utan det är vardagen på ett vanligt stort slakteri, där det allra mesta sker inom lagens ram. Men det är en verksamhet som få har insyn i och som sällan blir beskriven. De reaktioner jag fått hittills stärker min förhoppning om att ifall fler tog in vad som sker med djuren i människans våld, så skulle fler

reagera och agera för att försöka förändra det.

Boken är ute i slutet av mars: Hur känner du inför att boken ska komma ut?

– Jag är glad över att den här berättelsen om grisarna får möjlighet att nå ut. Jag inser förstås att alla inte kommer att hålla med om min verklighetsbeskrivning men förhoppningsvis blir det en bra diskussion som kan leda till något positivt för djuren i slutändan.

– Jag har försökt beskriva vad djuren utsätts för på ett vanligt slakteri, det mesta inom lagens ramar. Jag hoppas att boken kan bidra till en systemkritik. Vi fastnar så lätt i detaljer när vi pratar om djurskydd och ibland bidrar de detaljerna till att lägga en dimridå över de stora övergreppen i djurindustrin. Det betyder inte att detaljerna är oviktiga – för att ta ett exempel ur boken så spelar det roll för det enskilda djuret på slakteriet om det är nitton i stället för sjut-

Lina Gustafsson, som varit "engagerad för djurs rättigheter sedan barnsben" som förlaget skriver i sin presentation, äter själv inte kött och har fått mycket uppmärksamhet för sin skildring av sina 85 arbetsdagar på ett slakteri.

ton grisar i en box nattetid. Men jag skulle önska en höjd ambitionsnivå, och en diskussion kring roten till att det ser ut som det gör. Jag tror att det är vår djursyn. Att djur ses som naturresurser, som medel för våra mål. Är det etiskt rimligt?

– Jag hoppas också att ögonvittnesskildringar som den här kan göra att vi kommer närmare att benämna saker för vad de faktiskt är. Jordbruksverket skriver på sin hemsida att det är svårt för konsumenter att veta hur maten som vi äter produceras. Därför har de tagit fram en faktaserie om svenskt kött. Där skriver de bland annat: ”I Sverige bedövar vi alla djur vid slakt så att de inte ska lida.” Det vore ärligare att skriva: ”Grisar som ska bli kött gasas under stor smärta, ångest och andnöd. Det beror på att vi har valt att låta de ekonomiska intressena styra i denna fråga.”

– Ruth Harrison skrev i legendariska Animal machines från 1964: ”In fact if one person is unkind to an animal it is considered to be cruelty, but where a lot of people are unkind to a lot of animals, especially in the name of commerce, the cruelty is condoned and, once large sums of money

are at stake, will be defended to the last by otherwise intelligent people.”

En självupplevd skildring inifrån ett slakteri av någon som för djurens skull ska befinna sig där har många gärna velat läsa. Bäst vore om det var någon med stor kunskap om djur som skrev. Nu gjorde du detta och rapporterar med ögonblicksbilder, dialoger och adderar fakta på ett lättbegripligt sätt. Du tar med läsaren rakt in i denna värld, som inte så många sett, och man står där bredvid dig, ser det du ser. Har du skrivit mycket tidigare?

– Jag har alltid gillat att skriva, gick skrivarkurs när jag var yngre och skrev en del innan jag blev veterinär. Men när jag började på veterinärprogrammet tog plugg, och sen jobb, över. Jag brukar försöka skriva åtminstone dagbok, för att det också är ett bra sätt att reflektera över saker, både när de händer och i efterhand.

Den värsta delen i din bok är när du till slut ser ner i "koldioxiden", dit grisarna via hiss sänks ner för att bedövas, alltså gasas till medvetslöshet innan de slaktas via avblodning. Alla har varnat dig för att titta, "det är inget kul" säger även de

mest garvade slakteriarbetarna. Punkten efter att du sett ner i koldioxiden blir också en vändpunkt för den som läser: Suggornas ångestvrål, dödskampen, hur de lönlöst försöker undkomma kvävningen. Varje gris som sänks ner går samma plågsamma lönlösa kamp till mötes och du skriver:

"Ingenting är egentligen nytt. Men att se det på nära håll ger vetskapen liv. Hela idén om djurskydd känns som en charad vi iscensätter för att stå ut med att vi berövar dem allt."

Jag har egentligen ingen fråga, utan kan bara konstatera att genom att du skrivit vad du sett har du också låtit läsaren se. Och det går inte att bortse från vad koldioxidbedövning gör mot grisarna, när man en gång läst din bok. Tack för att du skrev.

– Tack.

I dag arbetar Lina Gustafsson på ett djursjukhus. Hon sa upp sig och slutade på slakteriet efter 85 arbetsdagar.

Boken kommer i vår att recenseras på webbtidningen av en tidigare djurskyddsinspektör. ✕

DE VANLIGASTE BRISTERNA PÅ SVENSKA SLAKTERIER I FJOL

Högdräktiga, nyförlösta, självdöda och halta djur. Det är de vanligaste djurskyddsbristerna som registrerats vid de svenska slakterierna i fjol.

I boken Rapport från ett slakteri skriver Lina Gustafsson om djurskyddsbrister, hur halta djur lastas av transporterna och hur även svårt sjuka djur ibland måste avlivas direkt vid ankomst. Tidningen Djurskyddet begärde ut uppgifter från Livsmedelsverket om vilka de vanligaste djurskyddsbristerna som rapporterats in 2019 var. Här är svaren:

De tre vanligaste bristerna som registrerats i samband med upprättande av slaktjournaler, besiktning före och efter slakt, som gått vidare som informationer om djurskydd till länsstyrelserna är som följer:	
Högdräktiga djur/nyförlösta djur	234 st
Självdöda djur	215 st
Halta djur/förväxta klövar/hovar	163 st
Övrigt	381 st

Antal informationer med klassificering Högdräktiga/nyförlösta hos de fem länsstyrelser som fått flest sådana informationer under 2019	
Länsstyrelsen i Västra Götalands län	54 st
Länsstyrelsen i Östergötland	28 st
Länsstyrelsen i Jönköping	21 st
Länsstyrelsen i Kalmar	18 st
Länsstyrelsen i Skåne	18 st

Det totala antalet informationer med klassificering Högdräktiga/nyförlösta under 2019 var 232 stycken.

Foto: Mikael Sjöberg/TT

De tre vanligaste avvikelserna inom djurskyddsområdet som rapporterats i samband med andra kontroller än besiktning före och efter slakt är som följer:

Operatörens utförande av avblodning	96 st
Djurutrymmen skaderisk	51 st
Slakteriets kontroll av djur vid ankomst till slakteriet	44 st

Ta ansvar i hundfrågan, SVT

Dokumentären Alexandra och alla hennes hundar, som sändes i SVT i början av februari och ännu går att se på SVT Play, har skapat stor debatt om uppfostringsmetoder för hundar. Kerstin Malm, fil dr i etologi, efterlyser ett större ansvar från SVT.

”Det är tråkigt att det blir en sådan polarisering och ett så otrevligt debattklimat. Jag tror inte att det är meningsfullt att hunduppfostran diskuteras på detta sätt i media, då det bara blir korta inlägg eller svar på frågor utan möjlighet till varken fördjupning eller helhetsperspektiv. Detta gynnar bara dem som inte vill ha seriösa balanserade diskussioner och SVT liknar genom detta tyvärr alltmer sociala medier.

Jag anser att fokus i stället borde ligga på SVT:s roll och ansvar, inte på enskilda program eller personer som deltar i dessa. De som arbetar inom public service måste vara väl medvetna om sin stora påverkansroll och därmed ta ansvar för att belysa olika synsätt och värderingar som finns inom ett område. Med tanke på de hundprogram som visats under årens lopp är den viktigaste frågan att ställa: Vad beror det på att de hundprogram som visas i tv inte speglar ett bredare och modernare synsätt? Handlar det om omedvetenhet och okunskap, bygger valen på kontakter, är det mer säljande att välja det traditionella (mer quick-fixbetonat) eller visar det på SVT:s värderingar?

Det finns i dag en rörelse i det svenska samhället och i stora delar av världen, där människans syn på och behandling av andra djur ifrågasätts i grunden. Det handlar inte bara om hur vi behandlar dem, det vill säga att de ska behandlas väl samtidigt som vi fortsätter att utnyttja dem. Nej, det handlar om något mycket mer djupgående, vilket väcker rädsla hos många som inte delar detta ifrågasättande utan vill fortsätta att utnyttja djur som tidigare.

I hundvärlden förekommer alltmer diskussioner runt människans rätt att utnyttja och behandla hundar som vi gör. Är det försvarbart att använda bestraffning och att passivisera hundar för att de ska fungera för våra behov i vår värld? Hur många gamla `sanningar´ om dominans, ledarskap med mera används bara för att rättfärdiga vårt beteende i samvaron med hunden? Borde inte hunden få bestämma så mycket som möjligt i sin vardag och över sitt liv? Kan vi försvara avel och utställning som bygger på helt människocentrerade mål?

Detta är exempel på funderingar som knappt fanns för 50 år sedan, men som nu dyker upp i litteratur, diskussioner, på kurser med mera. Bodil Appelquist, producent för dokumentären, skriver: `Och sist men inte minst, SVT tar inte ställning för någon speciell uppfostringsmetod. Varje hundägare måste få välja själv vad som passar den egna hunden, vilket inte borde vara en alltför kontroversiell slutsats.` Här är hon inne på pudelns kärna, men hon drar fel slutsats.

SVT tar inte bara indirekt ställning för en uppfostringsmetod, SVT tar ställning för ett helt synsätt. Det behöver inte vara fel att visa en dokumentär om en person som lever ett ovanligt liv, men då måste man ge utrymme åt andra perspektiv som i dag är mycket aktuella. För om SVT inte gör det, kommer hundägare inte att få veta att det finns andra värderingar och sätt att se på hundens och människans samvaro. Det går inte att välja om vi inte vet att det finns något att välja mellan. Där ligger SVT:s ansvar!” ✕

Fotnot: SVT har beretts tillfälle att bemöta synpunkterna men har meddelat att de avstår från att kommentera.

”Är det försvarbart att använda bestraffning och att passivisera hundar för att de ska fungera för våra behov i vår värld?”

Kerstin Malm, filosofie doktor i etologi, författare, föreläsare och samtalscoach. Hon lever tillsammans med hunden Holly, som också är med på bilden.

Se vilda djur utan att skada

Det blir allt vanligare att turister vill se delfiner och valar i det fria, i stället för att besöka dem i fångenskap. Här berättar antrozooolog Therese Lilliesköld om resan hennes familj gjorde.

Många turister har börjat bli medvetna om att inga delfinrier, inte ens välskötta sådana, kan ge delfiner den stimulans och de utrymmen som de behöver för att må bra. Positivt är förstås att en del researrangörer har slutat att rekommendera delfinrier och djurparker.

Men är det så enkelt som att det alltid är bra nog om man bara reser ut på havet för att se delfiner i det vilda? Nej, det är det förstås inte. Om du själv tänker dig in i att en annan art ville titta på dig och din familj kan du jämföra scenariot att de springer in i ditt vardagsrum med kikare med att de respektfullt tittar på din familj på håll när ni går på promenad. En viss skillnad, eller hur? Samma sak är det förstås för vilda djur. De har ju bosatt sig på en viss plats av ett särskilt skäl (det är en bra plats för dem att leva på) och de har inte alltid möjlighet att flytta på sig även om de blir störda, eftersom det inte alltid finns någon annanstans att ta vägen.

Det är därför det är så viktigt att ta reda på så mycket man kan innan man gör en sådan här utflykt. Men i vimlet av information blandad med reklam på nätet är det inte alltid lätt att sälla. Dock finns vissa tumregler som är bra att hålla sig till (se faktarutan). Du kan även läsa rekommendationer för specifika platser på Whale and Dolphin Conservations guide på nätet.

Jag har själv ett flertal gånger låtit bli att resa på sådana här utflykter, då jag varit osäker på hur pass väl de kan garantera att de håller djurens välfärd i fokus. Men i vintras då jag reste med mina två barn, nio

och elva år, och deras morfar till Kanarieöarna bestämde jag mig för att gå till botten med hur denna delfinskådning går till.

Föga förvånande har mycket val- och delfinskådning här skett helt utan hänsyn till djuren. Kanarieöarna är ett fantastiskt habitat för dessa vilda djur och det är väldigt lockande att ta med turister ut och simma med dem, oavsett dess konsekvenserna. Redan 1996 inrättade regeringen vissa välfärdsparmetrar, och de företag som anslöt sig till dessa fick märkningen ”Barco Azul” – blå båt. Tyvärr har detta missbrukats, då även andra företag använt sig av denna symbol utan att efterleva reglerna. Därför är det viktigt att själv ställa frågorna som finns i faktarutan. Reser man till Teneriffa kan det vara bra att känna till att det där finns ett initiativ med ekoturism, som ställer ännu högre krav än blå båtens märkning och som vissa företag är anslutna till.

Therese Lilliesköld med Vidar och Ruben.

Vi reste med Ving och jag upptäckte till min glädje att de, liksom vissa andra arrangörer, inte hade med delfinariet som låg i närheten som ett rekommenderat utflyktsmål. Efter lite luskande hittade jag en ”blå båt” som jag litade på. Helt enligt reglerna poängterade de att de inte garanterade att vi skulle få se några djur. Det var ju så jag ville ha det, men med två barn som steg ombord på en båt som inbjöd till omedelbar sjösjuka var jag ändå lite nervös att dagen skulle bli en stor besvikelse. Det hade jag inte behövt känna!

Vi hade två kunniga guider ombord. Efter någon timme dök en hel grupp av flasknosdelfiner upp. De simmade efter båten och hoppade i vågorna, lekte och gjorde sådana där fantastiska hopp rätt upp i luften som glada delfiner gör. De hade en unge men de valde själva att simma närmare vår båt med den. Mina barn fotade och filmade som galna och var helt begeistrade. En fantastisk upplevelse att ge dem!

Jag tänkte på skillnaden i deras reaktion mot den gång vi besökte en djurpark.

Hur jag då förundrades över hur de kunde finna sig på så nära avstånd till en tiger utan att direkt verka beröras. Medan här, med delfinerna, hade de båda tårar i ögonen medan de fotade och sa om och om igen ”de är så fina, de är så fina djur”.

När vi ser djur i fångenskap, som ibland har tränats till att roa oss, kan effekten bli att dessa djur blir objekt. Vi skapar ett automatiskt avstånd, också då vi fysiskt befinner oss väldigt nära dem. Att se vilda djur som själva väljer att närma sig den plats vi befinner oss på är något helt annat. För mina barn var det väldigt tydligt att detta var en helt annan känslomässig upplevelse än då de sett vilda djur i fångenskap.

Det finns många platser i världen där man kan se valar och delfiner i det vilda. Att åka på en tur där avstånd och annan respekt premieras ger verkligen något särskilt. Att få chansen att se dessa djur på nära håll, se hur familjemedlemmar interagerar och kommunicerar, hur de visar glädje och leker – det är obeskrivligt vackert!

En av oss upptäckte under turen att en delfin hade en blå plastpåse lindad kring fenan. När jag frågade guiden sa han att delfinhanen tyvärr var för stor för att hjälpa men visade filmer på hur de hjälpt delfinungar, sköldpaddor och vid ett tillfälle en val, som fastnat i plast. De hade genomgått en speciell utbildning för att få lov att dyka ned och ta bort plast från djur som fastnat i kassar och nät.

Vi tittade på filmerna. Eftersom Kanarieöarna har börjat efterleva EU:s regler om att minska plast hade mina barn inte fått sugrör till sina drycker under resan. Jag hade förklarat, men även för barn med ett världssamvete kan det här med miljöhänsyn lätt bli abstrakt, och de gillar ju sugrör! Efter utflykten sa min ena son att han aldrig mer kommer be om sugrör, för nu hade han sett vad plasten gör i havet. Min andra son höll med: vi måste se till att använda mindre plast!

Det är en effekt som kan tyckas väldigt liten, men som kanske i förlängningen betyder mer än vi tror. ✕

Leendet döljer lidandet.

Foto: iStock

SEX SAKER SOM VISAR ATT ARRANGÖREN ÄR SERIÖS

För att vara säkra på att delfin- eller valsafarin görs med djurens bästa för ögonen ska arrangören ha regler som garanterar att de vilda djuren orsakas så lite påverkan som möjligt. Det ska:

- Finnas regler kring avstånd, baserad på kunskap om vad som stör djuren.
- Aldrig förekomma att man jagar djuren utan låter dem ta initiativet.
- Inte finnas garantier på förhand att man kommer att se några djur.
- Finnas en utbildad guide med på båten och fokus ska vara utbildning, inte bara underhållning.
- Inte tillåtas att simma med vilda djur då det ofta orsakar stress.
- Finnas regler kring sophantering och annan miljöhänsyn.

Källa: Therese Lilliesköld

SEX GÅNGER HÖGRE DÖDLIGHET I FÅNGENSKAP

I dag håller 336 delfinrier i 54 länder 3 029 delfiner i fångenskap. Det skriver organisationen World Animal Protection som uppmanar att inte låta oss luras av deras leende ansikten. För ”varenda en av dessa intelligenta individer är brutalt instängd. Den genomsnittliga delfinbasängen är 200 000 gånger mindre än delfinens naturliga miljö. Instängda och fulla av klor – dessa små bassänger kommer inte ens i närheten av omväxlingen i världens hav och kuster.”

Flasknosdelfiners dödlighet är sex gånger högre strax efter att de fångats. I det fria kan en unge simma med sin moder i sex år, enligt organisationen som berättar att endast fem till tio procent av delfinarierna och djurparkerna engagerar sig i artbevarande arbete. De använder ofta mindre än 1 procent av inkomsterna till detta. Eftersom delfinerna inte klarar sig i det vilda efter att varit fångna uppmanar organisationen att ”de flyttas till ett havsnära reservat”. ✕

”BEKRÄFTELSEN FRÅN KATTERNA ÄR VIKTIGAST”

Djurskyddet Kattfotens katthem i Halmstad har utsetts till Årets eldsjäl.

– Katternas bekräftelse är viktigast för oss, det är dem vi kämpar för, men visst är det roligt när även människor uppskattar det vi gör, säger Lotta Alexander.

Lotta Alexander arbetar som pedagog, men nästan all övrig tid ägnas åt hemlösa upphittade katter hos Djurskyddet Kattfoten i Halmstad. Föreningen startade 2004 av Lotta Alexander och Maj Bengtsson.

Förutom katthemmet i Norre katts Park har föreningen även jourhem runt om i trakten och under åren har deras goda rykte blivit vida känt.

– Det kommer personer långväga ifrån som är intresserade av att adoptera våra katter. Vi är noga med räkenskaperna och vi har bra samarbete med flera veterinärer.

Varje söndag visar de upp katterna som finns redo för adoption i katthemmet.

– Vi ställer många frågor till de intresserade. Vi drillar dem: Har du jobb? Har du råd? Har du kunskap om katt? Har du tid? Har du en buffert? Vi är väldigt noga med att den som vill ta över en katt också förstår vilket ansvar det innebär. De flesta förstår att vi gör det för katternas skull. En av fem kanske tycker att det blir för många frågor men när vi förklarar att det sista vi vill är att katterna som upplevt så mycket misär, och redan varit med om

omställningen att komma hit, ska behöva ta samma väg tillbaka.

Hur började du att hjälpa hemlösa katter?

– Jag har alltid älskat djur och brytt mig om dem som farit illa. Som vuxen köpte jag en katt till min dotter och när jag en vinter promenerade på Östra stranden här i Halmstad såg jag plötsligt en katt komma gående. Sedan en till, och ännu en. Där var en till katt, och där. ”Vad tusan är detta?” frågade jag en äldre man som var där och gav dem kokt fisk. ”Så här är det varje år”, sa han och där och då bestämde jag mig för att också hjälpa till.

Efter att ha sett ett anslag på stan om att det fanns fler som ville starta katthem ringde Lotta Alexander upp och kom på så sätt för första gången i kontakt med Maj Bengtsson, som nu är kassör i föreningen. – Vi talar minst fyra gånger om dagen med varandra i telefon om hur vi ska göra med olika katter som finns i djurhemmet. Genom åren har medlemmar och styrelseledamöter kommit och gått men Maj, jag och senare Catarina Niklasson Schöön som är vår ordförande har stannat.

Från start hade de en enummare där

fem, sex katter togs omhand. De började lobba hos lokalpolitikerna och 2005 slog katthemmet Norre katts Park upp portarna med plats för 40 katter.

– Vi har hankat oss fram. Vi får inga kommunala bidrag utan håller ruljansen igång månad för månad. Ingen får betalt men drömmen vore att kunna ha en halvtidstjänst. Här i Halmstad finns ett kommunalt hunddagis där de som arbetar dagtid kan lämna in sin hund. Medan vi som driver ett katthem för katter som farit illa inte får några som helst bidrag, jag tycker att det visar en stor orättvisa. När vi diskuterar det med kommunen säger de att det är ägarnas ansvar att ta hand om sina katter. Jo, i den bästa av världar hade alla varit ansvarsfulla ägare men när världen ser annorlunda ut får vi agera utifrån verkligheten. Och tyvärr är det så att tusentals katter behöver hjälp.

Sedan katthemmet öppnade har Djurskyddet Kattfoten tagit hand om mer än 5 000 hemlösa, utkastade, utsvultna och ibland sjuka katter, som det står på föreningens hemsida. Alla har fått nya hem och en ny chans till bra liv.

– Det blir arbete varje dag i någon form. Vi gör ju det här för katternas skull, men kan ju inte säga upp våra arbeten för att endast ägna åt oss katthemmet. Vi måste försörja oss. Så hade vi kunnat få stöd från kommunen hade det varit väldigt väldigt värdefullt.

Vilka är de viktigaste förändringarna som behövs enligt dig för att hemlösa och förvildade katter ska få det bättre?

– Jag kan direkt se fem saker. För det

Lotta Alexander & katten Kattis.

första: Kommunen behöver ge stöttning till de ideella katthemmen. Då menar jag inte bara vårt katthem i just vår kommun utan alla kommuner. Jag hoppas verkligen att denna utmärkelse ger oss PR i Halmstad kommun, eftersom vi klarar oss helt ideellt genom att samla in pengar på loppis, ge ut kattkalender, ordna med det som tidigare kallades ”Fas-3”:are eller sjukpensionärer som kan ställa upp och vara på katthemmet dagtid innan volontärerna kommer. Vi får inte kommunala bidrag ens till hyran och ändå är vårt arbete till stor hjälp för kommunen.

För det andra: Länsstyrelsen måste göra bättre kontroller på katterna som finns på bondgårdar. I dag är majoriteten av de förvildade katterna på något sätt knutna till bondgårdar. Det kan vara så att bortsprungna katter söker sig till kattgrupper som håller till i stall och lador, de kanske jagas bort efter ett tag och ger sig ut i skogen och föder nya kullar, som sedan kommer tillbaka till gården. Här finns väldigt mycket att göra för att få ner antalet förvildade hemlösa katter och jag skulle önska att länsstyrelsen när de är ute och gör sina kontroller på gårdarna inte bara

tittade på lantbruksdjuren utan även på katterna.

För det tredje: Inför obligatorisk märkning och registrering av katter! Det hade räddat tusentals katter varje år från ett hårt liv i hemlöshet. Jag förstår inte varför det inte redan är lag på detta. Samma sak tänker jag kring att det i nya djurskyddslagen, som trädde i kraft i fjol, för första gången uttryckligen står att det är förbjudet att överge sitt djur. Hallå! Det är 2020 och vi har precis fått en lag som säger att det är förbjudet att överge sitt djur. Det är så grundläggande att det borde ha stått i lagen för länge sedan. Allt verkar så väldigt tungrott.

För det fjärde: Inför hårdare straff för djurplågeri och då tänker jag även på att överge sitt djur.

För det femte: Veterinärkliniker över hela landet kunde varje vår och höst ha en kastreringskampanj där de under en till två veckor erbjuder kastrering av katt till kraftigt reducerat pris. Tänk vilken goodwill detta skulle ge kliniken!

Hur ska ni fira Eldsjälsutmärkelsen?

– Vi får ta någon dag i vår när det blivit varmare och duka upp ett riktigt långbord med en jättetårta i katthemmet! ✖

SÅ LÖD ELDSJÄLSMOTIVERINGEN:

”Årets eldsjäl inom övrig förening har juryn valt att tilldela samtliga eldsjälar i denna ’NO Kill-förening’ som sedan år 2004 med hjälp av sporadiska donationer och gåvor tagit hand om flera tusen nödställda fyrbenta, individer. Dessa eldsjälar har givit dem en andra chans till bra och tryggt liv och samtidigt har otaliga människor fått in glädje och värme i sina liv. Det spelar ingen roll om ekonomin är knapp, om det är julafton eller vanlig måndagsmorgon, dessa fantastiska eldsjälar är på plats med ett villkorslöst engagemang, där omvårdnad och kärlek står högst.”

Källa: Halmstad.se

Arrangörer för Halmstads eldsjälar är Destination Halmstad, Halmstads kommun, Hallands Bildningsförbund, Hallands Idrottsförbund och Hallandsposten.

LÄS MER OM KATTFOTENS KATTHEM

Möt alla katterna som just nu väntar på sin rätta människa och ta del av hela föreningens historia, fina katt-tips och mycket mer på den nya hemsidan:

<https://www.djurskyddet.se/kattfotenhalmstad>

DEN BRUNA HUNDEN ÄR INTE BORTGLÖMD

Arbetet för en djurfri forskning har tagit stora kliv framåt sedan förra sekelskiftet. Även om mycket återstår att göra är varje steg viktigt. Jeanette Thelander har rest till London och följt två svenska studenters banbrytande insatser. Följ med!

I den lilla parken har en färgglad drake fastnat i ett träd. Ett hav av krokus och påskliljor sticker upp ur gräsmarken runt omkring den centrala punkten som gapar tom. Det var här det ursprungliga monumentet en gång stod, av en brun hund som led svårt. På andra sidan det gamla järnstaketet sliter en äldre man med en av utegymmets maskiner. I motsatt riktning har man byggt en lekplats för barn och på grinden sitter en skylt med ett tydligt budskap: ”No Dogs”. Ingenstans finns det någonting som påminner om de våldsamma händelserna som ägt rum på Latchmere Recreation Ground eller den betydelse de fått för dagens försöksdjur.

För trots att mycket återstår för att förbättra för försöksdjuren i Sverige och Europa finns i dag regler om utvärdering och varje försök måste bedömas ur ett etiskt perspektiv. Statliga myndigheter reglerar och för statistik över antalet försök. Men så har det inte alltid varit. För drygt 100 år sedan orsakade djurförsöken regelrätta kravaller i London med startpunkt just här och i centrum stod två unga, modiga tjejer från Sverige.

En ung kvinna kommer gående med sin hund tvärs över platsen. När hon får frågan om hon känner till ”The Brown Dog Affair”

och monumentet som en gång stod här, skakar hon på huvudet och ber om ursäkt för att hon inte vet.

”Never heard of. Sorry, can ‘t help you.” Svenskorna Leisa Schartau och Louise ”Lizzy” Lind af Hageby hade känt varandra länge och var båda intresserade av sociala frågor. År 1900, när Leisa var 24 år och Lizzy 22, bodde de en period i London där de studerade sociala problem. I slutet av året åkte de till Paris i samma ärende och besökte bland annat Pasteur-institutet i Paris. Där fick de en rejäl chock. Upplevelserna av alla inspärrade djur som under vedervärdiga förhållanden användes som försöksdjur och torterades till döds satte djupa spår i de båda ungdomarna.

När de återvände till Sverige engagerade de sig i Nordiska samfundet till bekämpande av det vetenskapliga djurplågeriet. Vid den här tiden hade inte kvinnor rösträtt i Sverige. Det var svårt att bli tagen på allvar som kvinna i allmänhet och i djurskyddsdebatten var det ännu svårare utan att ha någon form av vetenskaplig auktoritet.

Leisa och Lizzy löste det genom att skriva in sig vid den nya London Medical School för Women och där följde de undervisningen

i fysiologi och anatomi från oktober 1902 till juli 1903. På vetenskapligt sätt skrev de dagboksanteckningar från de experiment, så kallade vivisektioner, som de blev vittnen till i samband med undervisningen.

I april visade de sina dagboksanteckningar för advokaten Stephen Coleridge, som även var sekreterare i The National Anti-Vivisection Society.

Han fastnade särskilt för anteckningarna från en vivisektion där en brun blandrashund blivit utsatt för experiment utan bedövning. Hunden hade enligt Leisa och Lizzy varit vid fullt medvetande under experimentet och försökt resa sig från brädan där den var fastbunden och kämpat emot när den kände fysiologen William Bayliss hade skurit i den. Det var den tredje operationen hunden utsattes för.

När Coleridge i maj 1903 talade inför 4 000 personer i samband med ett möte med The National Anti-Vivisection Society, tog han upp fallet i upprörda ordalag.

– Om inte detta är tortyr, låt då herr Bayliss och hans vänner berätta för oss vad i himmelens namn tortyr är! sade han bland annat.

Dagen därpå återgavs talet i tidningen The Daily News. Frågan lyftes sedan i det brittiska parlamentet. Resultatet blev att

Nicola Hicks nya tolkning av monumentet invigdes 1985 i närliggande och betydligt större Battersea Park. Det flyttades så småningom från sin ursprungliga plats vid badhuset till Woodland Walk. Den bruna hunden är inte bortglömd, fortfarande lägger människor blommor på och invid statyn för att hedra hans minne.

William Bayliss stämde Stephen Coleridge för förtal.

Rättegången ägde rum i november 1903 och pågick i fyra dagar. Intresset var enormt. I juli hade Leisa och Lizzy publicerat sin dagbok under titeln The Shambles of Science (Vetenskapens slakthus). Både Stephen Coleridge och William Bayliss var kändisar, liksom flera av de vittnen som inkallades. Köerna in till rättegångssalen var 30 meter långa.

Både Leisa och Lizzy vittnade om sina iakttagelser i samband med experimentet.

De hade varken sett eller känt lukten av någon bedövning och hade sett hur hunden försökte ta sig loss från sina bojor, spände ryggen i en båge och hävde upp buken under experimentet (benen och huvudet var hårt fastbundna vid operationsbrädan och en tajt munkavle användes). Enligt de båda kvinnorna var rörelserna medvetna och med ett tydligt syfte: Att undkomma kniven och smärtan.

Bayliss och hans kollegor påstod att hunden visst hade varit medvetlös men att den led av en sjukdom som gjorde att den hade ryckningar i kroppen. Trots att

det framfördes två olika vittnesversioner av hur hunden dog, en där en student fick sticka kniven i hjärtat på den och en där en överdos av kloroform användes, valde juryn att tro på Bayliss. Stephen Coleridge dömdes att betala 2 000 pund i skadestånd och ytterligare 3 000 pund för rättegångskostnaderna, en enorm summa pengar på den tiden.

När domen fallit skrev Leisa och Lizzy om dagbokskapitlet om den bruna hunden och redogjorde för både experimentet och den efterföljande rättegången. Boken publice-

Originalmonumentet av Joseph Whitehead som det såg ut 1906. Fotot togs på uppdrag av The National Anti-Vivisection Society och bilden blev också till vykort samma år. Bilden är även publicerad i flera samtida tidningar. Statyn uppges vara förstörd, men ett vittne påstod 1985 att hon hade sett bronshunden i ett kommunalt förråd. Foto: Wikimedia

Platsen för originalmonumentet i Latchmere Recreation Ground som den ser ut i dag. Det finns inga spår av monumentet men järnstaketet och brunnslocket på platsen är desamma som 1906.

Battersea Park är ett eldorado för hundar i dag. Överallt och i alla storlekar och typer finns hundar som uppenbarligen är vana vid att gå hit för att leka med kompisar och de allra flesta springer lösa.

Talande skylt på grinden in till den moderna lekparken.

På det nya monumentet finns samma inskription som på det ursprungliga.

rades sedan på nytt av The Animal Defence and Anti-Vivisection Society, som grundades av Lizzy 1903.

En annan kvinna, Anna Louisa Woodward, grundare av The World League Against Vivisection, samlade in 120 pund till ett offentligt minnesmärke och beställde en bronsstaty av den bruna hunden. Hunden satt högst upp på ett mer än två meter högt granitminnesmärke som hade en dricksvattenfontän för människor och längre ner ett vattentråg för hästar och hundar. I graniten var uthugget en inskription som bland annat beskrev hur den bruna hunden

hanterades av den ena vivisektionisten efter den andra tills döden befriade honom. ”Englands män och kvinnor, hur länge ska det här fortgå?” avslutades inskriptionen.

Statyn avtäcktes i september 1906 i den lilla parken Latchmere Recreation Ground. Inskriptionen retade medicinstudenterna vid de olika undervisningssjukhusen i London och man gjorde flera försök att riva ner den.

Medicinstudenterna började också sabotera kvinnosaks- och djurskyddsmöten runt om i London och den 10 december samlades studenterna på Trafalgar Square, där de klättrade upp på Nelson-statyn

och höll brandtal. Vid det laget hade fler studenter anslutit sig och de var 400 som möttes av något färre poliser, varav 15 var beridna. Efter flera timmars sammandrabbningar tog polisen kontrollen och nästa dag bötfälldes flera av de gripna studenterna.

Statyn av den bruna hunden fick dygnet runt-bevakning av polis och förseddes med elektriskt larm. Bevakningskostnaderna och de ständiga hoten från medicinstudenterna gjorde att kommunledningen började diskutera en lösning som gick ut på att helt enkelt ta bort statyn.

Det ledde till att en försvarskommitté för

den bruna hunden bildades och en petition för att statyn skulle stå kvar samlade 20 000 namnunderskrifter. I februari 1910 deltog 1 500 personer i en demonstration där bland andra Lizzy Lind af Hageby talade. Men en mörk marsnatt togs monumentet bort i all hemlighet. Det hjälpte inte att 3 000 djurskyddsaktivister demonstrerade på Trafalgar Square nio dagar senare och krävde att statyn skulle återställas.

De våldsamma händelserna som utspelades, protesterna och framför allt Leisas och Lizzys bok, ledde dock utvecklingen framåt. I dag omtalas händelserna som ”The Brown Dog Affair” och ett nytt mo-

nument restes 1985 i Battersea Park, en bit ifrån Latchmere Recreation Ground. Det ser nästan ut som om det har vuxit upp ur marken, så välplacerat är det. Konstnären Nicola Hicks har modellerat bronshunden på sin egen busiga terrier, Brock.

En silverfärgad ekorre balanserar på trästaketet som omger gångstigen och det nya monumentet. Luften är fylld av fåglarnas vårsånger. Den bruna bronshunden sitter på en hög, fyrkantig sockel, huggen i portlandsten. Sockelns inskription är densamma som den ursprungliga, för frågan är lika aktuell i dag: ”Men and women of England how long shall these things be?” ✕

Karin Gabrielson Morton.

”Mycket har hänt - mycket återstår att göra ”

”Hur länge ska sakernas tillstånd för försöksdjur förbli?” står det på statyn. Vad är svaret på den frågan i dag, Karin Gabrielson Morton, sakkunnig hos Forska Utan Djursförsök?

– Oerhört mycket har hänt sedan historien om den bruna hunden utspelades. Dagens djurskyddslagar skyddar djur från ”onödigt” lidande och djurförsök får inte göras när det finns alternativ. Men djur får fortfarande utsättas även för svårt lidande i försök, så länge det är nödvändigt för att uppnå syftet. Troligen används fler djur i försök i dag än för hundra år sedan. Under 2010–2018 användes i genomsnitt 239 090 djur per år i försök i Sverige enligt EU:s definition, 589 500 enligt den mer omfattande svenska definitionen.

Över 60 procent av djuren utsattes för mer än ”inga” lidande. 7–13 procent för avsevärt lidande.

Vad har Leisa och Lizzy betytt för dagens arbete mot plågsamma djurförsök?

– De är fantastiska förebilder och det är bra att deras modiga, strategiska arbete lyfts fram i ljuset igen. Fler behöver sätta sig in i vad djuren utsätts för och fler visselblåsare behöver larma och vittna om djurens lidande.

Var finns de stora utmaningarna i dag?

– En attitydförändring behövs i forskningen. Alltför ofta är djurförsök en gyllne standard och de många fördelarna – vetenskapligt, ekonomiskt och inte minst etiskt – med att utveckla fler djurförsöksfria metoder syns inte i forskningspolitiken eller i forskningsfinansieringen.

Vi hoppas att fler studenter gör som Lizzy och Leisa och tar ställning mot djurförsök och agerar för förändring, säger hon. ✕

Katarina Hörlin

ÄT BÅDE DJURSKYDDSVÄNLIGARE OCH BILLIGARE

Foto: iStock

Äter du kött? Vill du vara säker på att köttet du köper kommer från djur som kunnat utföra sina naturliga beteenden? Ha fått se solens ljus och beta friskt gräs? Välj alltid kött som är KRAV-märkt. Det är dyrare och det är bra, eftersom när kött säljs till lockpriser eller låga priser så är det någon som fått betala för billigheten. När det gäller kött är det djuren. Vill du som inte har så stora ekonomiska ramar äta kött där djuren haft ett gott liv kan vi vidare-förmedla rådet vi hörde från Axfoods hållbarhetschef Åsa Domeij under ett seminarium som Djurens Rätt nyligen höll: Köp mindre mängd köttfärs men köp endast köttfärs från djur som haft ett gott liv. Dryga ut den dyrare men djurskyddsvänligare färsen med bönor eller linser. Då får ni både kött från djur som haft ett högre djurskydd och en stor måltid. Röda linser, bönor och belugalinser är några goda alternativ. ✕

ÖGONBLICKSMÖTEN MED DJUR

DJURÖGA AV OLLE HOLMLÖV CARLSSON BOKFÖRLAG

Du har dragit igen sovsäcken så bara ett andningshål är öppet. Minusgrader i tältet. Det har börjat mörkna, och dina sinnen är vidöppna. Du känner den svaga luftströmmen från tältets ventiler, hör några korpar språka med varandra. Och tjäderna! De dunderar in till sina sovplatser i talkronorna. Du räknar ljuden: hur många är de? Femton? Några börjar redan mjuka upp sig inför morgondagens spel: knäpper, rapar, klonkar lite. Men snart har mörkret fallit. Allt tystnar.

Olle Holmlöv beskriver inte. Han låter oss uppleva det han upplever, han delar med sig av sin förtrogenhet och gemenskap med naturen genom sina sinnen. Och han förmedlar det med en poets språkliga pensel: "Tjäderna bär mörkret i sina fjädrar. Jag somnar med näbben djupt inne i mörkrets vinge."

Hans bok är full av möten – ögonblickskorta, som när en fjäril fladdrar förbi och snuddar vid oss, eller långa och mer utförliga. Men han pekar också på de stora perspektiven, som landskapets förvandlingar genom naturens eller människans inverkan. För natu-

ren är inte vår egendom, och den består inte bara av våra upplevelser. Den är ett samspel av liv i alla dess former. Ett samspel som människan och giftsamhället håller på att riva sönder, okunnigt och hänsynslöst.

Men vi måste besinna vårt ansvar, inse vad vi ställer till med och motverka förstörelsen. Därför förmedlar Olle Holmlöv också kunskap. Han hänvisar till böcker och utredningar; han refererar och citerar, mjukt och pedagogiskt. Han ger spännande glimtar från etologisk och besläktad forskning, men kan också försjunka i en tavla av Bruno Liljefors så att gränsen mellan tavla och natur blir magisktoklar. Konsten är viktig för honom, men han överraskar oss: plötsligt får vi en kulturfilosofisk tolkning av Tinguelys gnisslande plåtskulpturer utanför Moderna Muséet i Stockholm eller (apropå salsången) en kommentar om den avantgardistiska Kronoskvartetten.

Som helhet är boken lärorik och idérisk på ett trevligt och stimulerande sätt, men jag har svårt för författarens entusiasm för älgjakt som folknöje och tävlan om de vackraste troféerna av ståtliga älgkronor. Holmlöv argumenterar för älgjakt som nödvändig renhållning. Men även så: att söka upp de finaste individerna av olika djurslag och döda just dem är inte "renhållning". Snarare människans våldsherravälde över naturen i sin sämsta form.

Ett ord om bokens utformning. Den har ett vackert omslag och ljusa, öppna sidor. Men inlagan saknar balans och harmoni, och det redaktionella arbetet är inte på nivå med innehållet.

Men dock: att läsa boken är att få massor av fina naturupplevelser och dessutom bli pepprad med kunskaper. Det är bara att tacka och ta emot! ✕

Inge Skog

BLI EN BRA KATTÄGARE

OM KATTEN SJÄLV FÅR VÄLJA AV SUSANNE HELLMAN HOLMSTRÖM BOKFABRIKEN

Boken är skriven med glimten i ögat och syftet är att hjälpa katterna att bli sedda. Den handlar om allt i från hur vi skapar harmoniska grupper med olika katter till hur vi uppfyller deras grundläggande fysiska och psykiska behov.

En intressant nyhet för mig var att katternas förfader, den afrikanska vildkatten, var ett ökendjur. Därför är katter programmerade att dricka när de hittar vatten – inte när de är törstiga – och de vill dricka vatten som inte är nära matplatsen eftersom maten kan ha förorenat vattnet.

Boken tipsar också om hur välja en katt med en personlighet du trivs med.

Flera förslag ges också på hur man kan stötta en känslig katt. Jag blev intresserad av att skaffa en Maine Coon då den är väldigt snäll enligt boken. Men det är inte alltid så att den unika katten passar in på rasens genomsnittsbeskrivning, påminner författaren.

Ett av bokens alla tips som jag direkt tar till mig för att underlätta för min katt Kim, som älskar att galoppa genom lägenheten är att nu ska jag köpa en lång härlig matta som ligger fast på golvet, så att min ökenvarelse kan få rejäla tag i sprången på sin väg genom lägenheten.

Och jag ska lägga in tre gånger fem mi-

Foto: iStock

DÖP INTE HUNDEN TILL MOLLY

Vill du vara unik? Döp inte din hund till Molly. Det är landets vanligaste hundnamn. Välj inte Bella heller.

– Bella var det populäraste namnet bland de hundar som registrerats under året. Men Molly som har varit ohotad etta ända sedan 2006 är fortfarande det vanligaste hundnamnet totalt sett i hundregistret, säger Magnus Kindström på Jordbruksverket.

Alla hundar och deras ägare ska enligt lag registreras i Jordbruksverkets register. I dag finns 948 000 hundar och 690 000 ägare registrerade. ✕

Susanne Hellman Holmström med katten Hjärtrud. Foto: Kajsa Ragnestam.

nuters lek varje dag, lek med jakt, smyg och hopp, för att hjälpa Kim att få utlopp för sin energi och slippa höra mig säga:

"Sluta skrik!!!"

När Kim egentligen vrålar:

"Jag vill leka!!!!!"

Katter behöver hjälp eftersom vi människor ibland missförstår dem. Som när de kissar och bajsar på fel plats eller är aggressiva och därför kan bli avlivade helt i onödan.

Boken berättar hur du kan underlätta för

katten genom att placera kattoaletterna där det minskar stressen. Tänk också på att de har väldigt känsliga trampdynor, köp inte riviga klöspelare eller otäck sand.

Läs boken för katternas skull och försök uppfylla deras behov så mycket du förmår, fyll sedan i diplommet längst bak i boken. Sätt upp diplommet på väggen som en uppmuntran till dig, för att nu har du blivit en godkänd kattägare. ✕

Martine Everett

Foto: SVT

NY ÄLGVANDRING PÅ TV I VÅR

Den 15 april kan alla älgälskare åter följa älgarnas vandring i SVT från Kullberg via Ängermanälven till betesmarkerna. Nu från ännu fler kameror. Succéprogrammet fick i fjol fler än 30 miljoner tittade timmar.

Foto: iStock

KÄNNER SIG INNEKATTER ONATURLIGA?

Min familj, jag, fru och två barn, 11 och 13 år, står just i begrepp att skaffa en katt (tror vi), men vi är osäkra på om vi ska ha en inne- eller utekatt. Vi bor i radhus i Göteborg och därmed ganska nära våra grannar, men ändå med en relativt stor egen tomt (200–330 kvadratmeter). Grannarna verkar helt ok med katter, om än kanske inte entusiaster.

Jag har ett flexibelt jobb, men katten kommer att få vara hemma själv kanske runt fem timmar varje dag innan barnen kommer hem från skolan. Vi reser ofta bort på sommarloven och varken far- eller morföräldrar bor i Göteborg, så katten kan behöva vara på kattpensionat kanske upp till två veckor i sträck på sommaren.

Jag är själv uppvuxen med utekatter och skulle ha svårt med en innekatt – åtminstone inledningsvis – eftersom det känns onaturligt för dem. Men vi har ingen bra kunskap om detta och skulle jättegärna vilja ha tips på vägen.

//Henrik Friberg-Fernros

→ ETOLOGEN

SVAR: Rekommendationer för inhysning av katt med hänsyn till utevistelse skiljer sig stort mellan olika länder. I bland annat USA rekommenderas kattägare ofta att enbart hålla sina katter inomhus på grund av skaderisken. Men det finns även risker med enbart innevistelse, bland annat fetma, vilket är ett stort problem bland dagens sällskapskatter. Innevistelse medför inte i sig ett lidande för katten, men det

innebär ett ökat djurägaransvar. Att tillgodose alla kattens behov och möjliggöra för den att utföra alla sina naturliga beteenden. Utevistelse verkar däremot skydda mot uppkomst av vissa oönskade beteenden såsom rumsrenhetsproblematik. Ett alternativ i tätbebyggt område, framför allt med trafik, är att hägna in hela eller delar av tomten för att skydda katterna mot vissa skaderisker som kan kopplas till utevistelse. ✕

Elin Hirsch
Fil. Dr i etologi

Foto: iStock

VARFÖR FICK KATTEN INTE VARA HOS MIG TILLS ÄGAREN KOM?

Jag tog hand om en katt som jag sett hade gått ute länge, som valde själv att komma till min gård. Man ska ju ringa polisen om detta och det gjorde jag. MEN hade jag vetat vad som sedan skulle hända så hade jag aldrig ringt, för jag sökte själv ägaren via Facebook och lappar nere i affärerna. I alla fall så kom ett katthem snabbt som ögat och hämtade katten. Jag var till veterinären med honom igår och har avmaskat honom och jag får ingen ersättning för det. Men jag kan få tillbaka katten om ingen hör av sig, mot betalning, vilket ligger på runt 2 000–3 000 kronor!

Jag ringde katthemmet i morse och de sa att polisen hört av sig om att ägaren har hittats. Så slutet gott. Men det jag vänder mig emot är att varför kunde jag inte haft honom hemma tills ägaren dykt upp? Vad jag tagit reda på så har en del katthem kontrakt och får betalt. Polisen tar upp anmälan om man ringer om upphittad katt och sedan kontaktar polisen de katthem som har kontrakt och katten hämtas upp snabbt. Och det är nog bra, men vill man som upphittare ha kvar katten tills ägaren hittas så borde man få det. Men det är klart då får inte katthemmet något betalt. Så kan man ju även tycka att om inte ägaren hittas, så ska man väl inte behöva betala en massa pengar för katten om jag vill behålla den.

Det var mina åsikter. Får det verkligen gå till så här? Varför fick han inte vara kvar här tills någon hittade en ägare?

//Kattvän

→ POLISEN

SVAR: Hej "Kattvän" och tack för din fråga. Jag har förståelse för dina synpunkter och ska försöka besvara dem utifrån vad som gäller. Vet man vem ägaren är till katten behöver man inte kontakta polisen utan då kan man som upphittare kontakta ägaren direkt.

När polisen tar hand om hittegods, katt, har de ett ansvar för att katten vårdas väl. Vid polisen finns nationella riktlinjer och handböcker som ger vägledning till medarbetare hur de ska handlägga olika ärenden som exempelvis "hittegods". I riktlinjen som reglerar hittegods är huvudregeln att godset ska förvaras hos Polismyndigheten och när det gäller katt som du frågar om är huvudregeln att förvaringen ska ske på djurstall som polisen eller länsstyrelsen har avtal med. Polisen får inte skänka bort hittegods utan att ha fått betalt för sina kostnader. Varför är det så?

Om polisen skulle låta upphittare förvara godset är polisen ändå ansvarig för att godset vårdas väl. Det innebär att miljön där katten ska

hållas och vårdas ska vara bra och det har polisen ingen kännedom om. Det innebär också att den som tar hand om katten inte kan låta katten "ströva fritt" utan måste hålla den instängd på något sätt för att den inte ska gå iväg. Rymmer katten så är det polisen som är ansvarig för att ha låtit upphittaren förvara katten. Det har tyvärr hänt att vissa upphittare som tagit hand om katter har vägrat lämna tillbaka katten när polisen kontaktat dem för att hämta katten. Det har också hänt att katter blivit sjuka som förvarats hos upphittare blivit sjuka och då kommer frågan upp när man ska kontakta veterinär.

Jag förstår att du har goda avsikter men som du ser finns det flera anledningar och jag har bara nämnt två. Om min katt, Börje, sprang bort skulle jag vara glad om polisen förvarade den hos en uppställare. Jag skulle gladeligen betala polisens kostnader för att få den tillbaka.

Avslutningsvis får vi hoppas att märkning av katter blir av så polisen och upphittare lättare kan spåra ägare till bortsprungna katter. ✕

Mikael Åslund
Polis

Handgjorda korsord © Kryss & Quiz AB	FINNS MÅNGA AVLAGDA KLÄDER PÅ	LÅTA ARG SKREV ASTRID OM	TILLDRAG-ANDE	TUNNA	HÅR PÅ HALSEN UTAN FUKT	VARA VITTNE	FÖR KOMIHÅG GÖR DALIG SÄMRE	KLUBB ITALIEN-SKT VATTEN	LÅGMÅLT ANROP STRYKA UT	DE ÄR SOM MIRAKEL
SKJUTA ÖVER BLANDNING				FIN-KÄNSLIG HÄNGIGT HÄSTDJUR						
				8		NUDDA				
						BÖJ				
STACK			KRYSS-KRYP SPELAT RÖLL		SÅNG-GRUPP		DEN TAS PÅ ÖVERALLT	ROMAN KREATIVT YRKE		9
FRAM-FÖRDE SLÅR DET PÅ VÄREN		LURAR STORA PÅ VÄGSKYL				SLÅR TILL-BAKA		ERSÄTTER TVÅ BRUKAR VISKA		
		UT-DRÄGEN OVANPÅ	1		SKRATT-RETANDE	SÄTTES OCH SKÖR-DADES KAN KÖ STÅ I				LIGG-PLATS
BOKSTÖD					SOPOR			BLIR SLÖARE MED TIDEN	BYTS VID SÄMTAL VISAR VÄGEN	
INUTI ÅSK					HAR MÅTT FÄTT					
		SKEN-BART BERÖM				SYN-VINKLAR				
						BOKDEL				
FÖR DEN VET-GIRIGE		FINRUM				GJORDE HÅL EN ANNAN FEMMA				
MED UNGÅR				7					LÖPER LÅNGS VÄGEN	

TÄVLA OCH VINN PRISER FRÅN VIVARA!

Vi lottar ut fem fina fågelholkar från Vivara. Perfekt att skämma bort fåglarna med! Vinsten kan skilja sig något från den på bilden här intill.

GÖR SÅ HÄR:

Det är det fyrsiffriga talet som bildas av de röda siffrorna (t ex FEM TRE ETT TVÅ = 5312) som är er svarskod. Ring **0944-670 90 09**. Följ de talade anvisningarna. Du ombeds att ange kryssets tävlingsnummer, som är 24, och den fyrsiffriga svarskoden (ovan). Sedan är det klart.

Du kan inte ringa från hemligt eller dolt nummer. Det betyder att ditt nummer måste synas när vi söker det på hitta.se eller eniro.se. Samtalet kostar 10 kronor. Du accepterar kostnaden genom att trycka 1 i början av samtalet.

Senast **den 27 april 2020** måste vi ha ditt svar. Lösning och vinnare presenteras i nästa nummer.

www.vivara.se

5 VINNARE!

GRATTIS!

Nils-Erik Haldo Bergqvist, Fåker, Janet Bröschner, Lerberget, Tommy Oppenheimer, Halmstad, Bodil Proos, Gävle och Kerstin Hallén, Lindome.

Rätt lösning till Djurkryset i nummer 4, 2019:

TOA LÄTT®
Strö för katt och smådjur

SVENSKTILLVERKAT
av pappersmassa

UNIKT OCH MILJÖVÄNLIGT!

Gilla oss på Facebook!

www.sorption.se

Sorption AB, Bultv. 1, 813 21 Hofors, Tel: 0290-230 70, info@sorption.se

REDE

Respekt Empati Djur Etik
Djurskyddet Sveriges värdegrundsmaterial

- Djurinriktade värdegrundsövningar för barn i förskolan och skolan.
- Utvecklar barns empati och förståelse för andra individer.
- Vetenskapligt säkerställd effekt.
- Övningarna är anpassade till läroplanen.

Ladda ner övningarna kostnadsfritt på www.rede.se

DIN VETERINÄR
smådjurskliniken

VÄLKOMMEN!

Medicinska utredningar • Operationsavdelning
Röntgen • CT-röntgen • Ultraljud • Cardiologi
Ögonspeglings • Kattmottagning • ID-märkning
Kostrådgivning • AI-kompetens

042-20 20 00 • www.dinvet.nu
Ekvändan 2, Helsingborg

Dags för årets djurskyddskonferens

Hur ser vi till att djurens välfärd blir en självklar del i hållbarhetsbegreppet? I år tar vi tag i hållbarhets- och klimatdebatten och ber olika inspirerande föreläsare berätta hur de ser att djurskydd, klimat och hållbarhet kan kombineras.

Djurskyddet Sverige bjuder in till djurskyddskonferens den **24 april i Stockholm**. Medverkar gör bland andra Adam Arnesson, lantbrukare på Jannelunds gård, Linda Keeling och Elin Röös från Sveriges lantbruks-universitet och Helena Hultborn, djuromsorgsansvarig på Sigill kvalitetssystem.

Läs mer och anmäl dig på **www.djurskyddet.se**.

Prenumerera på vårt nyhetsbrev

Du får väl Djurskyddet Sveriges nyhetsbrev? Vårt nyhetsbrev kommer ut 1–2 gånger i månaden. Det innehåller aktuella djurskyddsfrågor och aktuella händelser inom vår organisation. Fyll i din emai-ladress på vår hemsida och bekräfta sedan via mailet du får skickat till din inkorg.

Anmäl dig på **www.djurskyddet.se/nyhetsbrev**.

Djurskyddet Sverige är godkända som 90-kontoinnehavare av Svensk Insamlingskontroll. Ett så kallat 90-konto är ett insamlingskonto som har utfärdats av Svensk Insamlingskontroll som sedan kontrollerar hela organisationens verk-samhet och ekonomi för att du som givare ska känna trygghet att din gåva används rätt. Vårt 90-konto: 90 01 06-6

----- Klipp av talongen här, lägg i kuvert och skicka kostnadsfritt till vår svarspostadress. -----

Fyll i talongen och posta den till Djurskyddet Sverige!

Ja, jag är intresserad av att stödja Djurskyddet Sveriges arbete. Jag vill:

- ☐ Bli medlem
- ☐ Bli månadsgivare
- ☐ Ge en gåva

Ja, jag vill veta mer om:

- ☐ Testamentering
 - ☐ Jag är redan medlem men har ny adress.
(Fyll i både din nya och din gamla adress, samt medlemsnummer)
 - ☐ Jag är redan medlem men lämnar gärna mitt telefonnummer och/eller e-post så att ni kan nå mig på fler sätt.
(Glöm inte att fylla i ditt namn och medlemsnummer)
- Det går också bra att mejla info@djurskyddet.se för att meddela din nya adress.

Namn och min nya adress:

För- och efternamn: _____

Adress: _____

Postnummer: _____ Postadress: _____

Telefon: _____

E-post: _____

Personnummer (ÅÅMMDD): _____

Vid adressändring; det här var min gamla adress:

Adress: _____

Postnummer: _____ Postadress: _____

Medlemsnummer: _____

Skicka talongen till: Djurskyddet Sverige, Svarspost, Kundnr 20425761, 120 20 Stockholm

Kontakta vår medlemsservice

Har du frågor om ditt medlemskap, vill beställa informationsmaterial eller meddela att du har ny adress?

Välkommen att kontakta Djurskyddet Sveriges medlemsservice på **08-673 35 11**. Telefontiderna är mån–tors 9–15.30, fre 9–11.30. Stängt för lunch 11.30–12.30.

Du kan också mejla till **info@djurskyddet.se**.

Brev skickas till:
Djurskyddet Sverige
Hammarby Fabriksväg 25, 120 30 Stockholm

Djurskyddet Sverige där du bor!

Djurskyddet Sverige är ett riksförbund med 48 lokalföreningar över hela landet.

BLEKINGE LÄN

Djurskyddet Karlshamn
Telefon: 0735-08 71 07
karlshamn@djurskyddet.se

Djurskyddet Ronneby
djurskyddet.ronneby@hotmail.com

DALARNAS LÄN

Djurskyddet Dalarna (Rättvik)
Telefon: 0736-73 77 00
dalarna@djurskyddet.se

GÄVLEBORGS LÄN

Djurskyddet Bill & Bull Söderhamn
Telefon: 0764-10 01 01
info@djurskyddetbilllochbull.se

Djurskyddet Bollnäs-Ovanåker
Telefon: 0703-02 80 06
djurskydd_bollnas@hotmail.com

Djurskyddet Skygga Katten Hälsingland
Telefon: 0709-21 95 00
l.trempenau@telia.com

HALLANDS LÄN

Djurskyddet Norra Halland (Kungsbacka)
Telefon: 0708-77 64 70
info@djurskyddetnorrahalland.se

Djurskyddet Kattfotens Katthem i Halmstad
Telefon: 0701-55 80 08
kattfoten@kattfoten.se

Djurskyddet Varbergs Djurhjälp
varbergsdjurhjalp@gmail.com

Halmstadsortens Djurskyddsförening
Telefon: 070-525 30 68
tomas.erge@telia.com

JÄMTLANDS LÄN

Djurskyddet Jämtlands Län (Östersund)
Telefon: 0706-39 37 55
jamtland@djurskyddet.se

JÖNKÖPINGS LÄN

Djurskyddet Eksjö
Telefon: 0702-52 82 88
cats@djurskyddet-eksjo.se

KALMAR LÄN

Djurskyddet Kalmar
Telefon: 0480-41 11 00
kalmar@djurskyddet.se

Djurskyddet Oskarshamn
Telefon: 0491-188 15
oskarshamn@djurskyddet.se

Djurskyddet Västervik
Telefon: 0704-530 518
djurskyddetvastervik@gmail.com

KRONOBERGS LÄN

Djurskyddet Kronoberg (Växjö)
info@djurskyddetkronoberg.se

Djurskyddet Sigfrid (Växjö)
Telefon: 0760-22 05 04
sigfrid@djurskyddet.se

NORRBOTTENS LÄN

Djurskyddet Norrbotten (Luleå)
Telefon: 0730-32 21 82
jenny.lindback@hotmail.com

SKÅNE LÄN

Djurskyddet Helsingborg
Telefon: 0705-47 00 68
helsingborg@djurskyddet.se

Djurskyddet Kullabygden (Höganäs)
Telefon: 0702-46 80 42
kullabygden@djurskyddet.se

Djurskyddet Landskrona
Telefon: 0738-04 96 44
djurskyddetlandskrona@hotmail.com

Djurskyddet Snapphanen
Telefon: 0708-11 28 16
info@djurskyddetsnapphanen.se

STOCKHOLMS LÄN

Djurskyddet DOSO
Telefon: 08-87 94 17 / 073-679 18 44

Djurvännernas förening i Stockholm
Telefon: 08-755 68 46
info@djurvannernasstockholm.se

Djurskyddet Kattvarnet Haninge
Telefon: 08-776 16 80
info@kattvarnet.nu

SÖDERMANLANDS LÄN

Djurskyddet Mariefred
Telefon: 0707-77 19 54
susanne.queckfeldt@gmail.com

Djurskyddet Nyköping
Telefon: 0155-21 76 32
nykoping@djurskyddet.se

Djurskyddet Strängnäs
Telefon: 0708-80 54 42
strangnas@djurskyddet.se

VÄRMLANDS LÄN

Djurskyddet Filipstad
filipstad@djurskyddet.se

Djurskyddet Karlstad
Telefon: 054-53 47 06
kontakt@djurskyddetkarlstad.se

Djurskyddet Kristinehamn
Telefon: 0550-151 55
kristinehamn@djurskyddet.se

Djurskyddet Säffle-Åmål
saffle-amal@djurskyddet.se

Djurskyddet Norra Värmland
Telefon: 0725-30 73 77
sunne@djurskyddet.se

Djurskyddet Westra Wermland (Arvika)
Telefon: 0722-33 38 10, 0722-33 38 20
westrawermland@djurskyddet.se

VÄSTERBOTTENS LÄN

Djurskyddet Skellefteå
Telefon: 0702-70 03 92
djurskyddetskelleftea@gmail.com

Djurskyddet Västerbotten (Umeå)
Telefon: 072-556 60 90
info@djurskyddetvasterbotten.se

Djurskyddet Åsele Katthem Kurriyan
Telefon: 073-042 60 70
aselekatthem@djurskyddet.se

VÄSTERNORRLANDS LÄN

Djurskyddet Härnösand
Telefon: 0611-300 20
vallaren@hotmail.com

Djurskyddet Katthjälpen Sundsvall
info@katthjalpen.com

Djurskyddet Sundsvall
Telefon: 060-56 78 50
djurskydds@hotmail.com

Djurskyddet Ådalen (Sollefteå)
Telefon: 0620-242 67 / 073-063 23 45
djurskyddetadalen@hotmail.com

Djurskyddet Örnsköldsvik
Telefon: 0709-45 02 77
oviks_djurskydd@hotmail.com

VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Djurskyddet Bohuslän
Telefon: 0761-17 77 81
info@djurskyddetbohuslan.se

Djurskyddet Skaraborg (Töreboda)
Telefon: 0739-24 26 72
skaraborg@djurskyddet.se

ÖREBRO LÄN

Djurskyddet Vilsna tassar Hällefors
vilsnatassar@djurskyddet.se

ÖSTERGÖTLANDS LÄN

Djurskyddet Fiahemmet i Norrköping
Telefon: 011-31 14 99
fiahemmet@hotmail.com

Djurskyddet Mjölby
Telefon: 0142-36 11 02
djurskyddetmjolby@gmail.com

Intresserad av att starta en förening där du bor?

Läs mer på Djurskyddets hemsida:
www.djurskyddet.se/engagera-dig/starta-ny-forening
Eller kontakta Djurskyddets kansli:
info@djurskyddet.se
08-673 35 11

Kerstin Linde, kassör i Djurskyddet Sveriges styrelse och ordförande i Djurskyddet Karlshamn.

SISTA ORDET

Tack alla som värnar om djuren

I skrivandets stund viner blåsten runt hörnen och regnet piskar mot fönsterrutorna. Hundarna sover på köksgolvet och visar inte minsta tendens till att vilja gå ut. Familjens två katter har tagit sin tillflykt till sovrummet och ockuperat dubbelsängen. Mina tankar går till de djur som inte har någonstans att ta vägen i ovädret och jag hoppas att de i alla fall slipper gå hungriga.

Jag är kassör i förbundet och jag vet att vi gör allt vad vi kan för att påverka myndigheter och politiker, både på nationell och internationell nivå. Vi får otaliga bevis på att lagstiftningen inte är tillräcklig.

I Djurskyddet Karlshamn får vi nästan dagligen påringningar om djur, främst katter som inte har någonstans att ta vägen. Trots att föreningen inte har något djurhem lyckades vi ändå under 2019 placera det femtiotal katter som kom till oss på olika sätt. Några var i så dåligt skick att de fick somna in. Varje gång blir man lika frustrerad över hur lite respekt vi människor har för våra vänner djuren.

I några fall så har katten varit både chippad och kastrerad. Då slutar det alltid med en solskenshistoria där vi hittar ägaren och en lycklig husse eller matte kan återfå sin katt. Lilla kisen är säkert lika glad den att få komma hem igen.

Jag vill belysa hur viktigt det är att man låter chippa/märka och registrera sina djur så att de får komma hem igen om olyckan skulle vara framme. Lika viktigt är det nog att kastrera sin katt om man inte planerar att skaffa kattungar. Några dagar på rymmen kan få helt oanade konsekvenser även om man ger katten P-piller.

När jag tittar ut genom fönstret kan jag inte låta bli att avslutningsvis skänka en tanke av tacksamhet till alla de i vår organisation som verkligen värnar om djuren, stora som små; ger dem tak över huvudet och mat på "bordet" efter den förmåga och de resurser man har. ✖

Det här är Djurskyddet Sverige

Djurskyddet Sverige är med sina drygt 10 000 medlemmar och 48 anslutna lokalföreningar en av Sveriges största djurskyddsorganisationer. Vi har arbetat i över 120 år för att hjälpa djuren.

Vår vision är ett samhälle där människor visar respekt och medkänsla för alla djur. Alla djur ska ha rätt att utföra sina naturliga beteenden och skyddas från lidande. När djur avlivas eller slaktas ska det ske på ett smärtfritt sätt.

Vi opinionsbildar och påverkar politiker för att förbättra djurskyddslagstiftningen. Vi finns representerade i olika arbetsgrupper och kommittéer, samt är remissinstans åt departement och myndigheter.

Våra lokala föreningar arbetar bland annat med att ta hand om djur som har blivit hemlösa och vanvårdade.

Internationellt samarbetar vi med våra nordiska systerorganisationer och Eurogroup for Animals.

Vårt arbete finansieras av medlemsavgifter, arv och gåvor. Organisationen har 90-konto, verksamheten kontrolleras därmed av Svensk Insamlingskontroll.

PLUSGIRO: 90 01 06-6

BANKGIRO: 900-1066

GENERALSEKRETERARE

Åsa Hagelstedt

ORGANISATIONSEKRETERARE & DJURSKYDDET UNGDOM

Daniel Katebi (vik)

SAKKUNNIG

Emma Brunberg

KOMMUNIKATION

Sandra Rönnsved

EKONOMI

Adina Holmertz

INSAMLING

Lisa Löhr

FÖRETAGSKONTAKT

Peter Henriksson

REDE

Helena Risinger & Peter Henriksson

RECEPTION

Daniela Velarde

UTSKICK & ADMINISTRATION

Martine Everett & Dorina Larsson

FÖRBUNDSORDFÖRANDE

Linda Maria Vonstad

STYRELSELEDAMÖTER

Catarina Niklasson Schöön, Kerstin Linde, Gunnela Stähle, Marie Persson, Linnea Stålhandske, Owe Sandström, Sofia Arkelsten & Stina Näsström

NÄSTA NUMMER UTE 25 JUNI 2020

TEMA

Omhändertagna katter del 3

LÄS FLER NYHETER PÅ TIDNINGEN.DJURSKYDDET.SE

Foto: iStock

Tack Kattliv!

Tidningen Kattliv skänker 100 kr till Djurskyddet Sverige för varje ny prenumerant de får via oss! Du betalar endast 374 kr och får då 8 nummer av tidningen Kattliv.

Beställ din prenumeration redan idag genom att maila dina adressuppgifter till pren@kattliv.com, kom ihåg att ange kod 334 i ämnesfältet. Det går också bra att skicka in talongen nedan.

Tillsammans kan vi göra skillnad för djuren!

Klipp här!

SKICKA IN TALONGEN NEDAN FÖR ATT PRENUMERERA PÅ KATTLIV!

JA, jag vill prenumerera på tidningen Kattliv och samtidigt stödja Djurskyddet Sverige. Du betalar endast 374 kr för 8 nummer.

För- och efternamn:

Adress:

Postadress:

E-post:

Djurskyddet Sverige förmedlar dina uppgifter till tidningen Kattliv. De aktiverar din prenumeration och skickar en faktura. Djurskyddet Sverige sparar inte uppgifterna för vidare behandling.

GÖR SÅ HÄR:

Klipp av talongen och lägg i ett kuvert.

Skicka kuvertet till:
Djurskyddet Sverige
Svarspost 20425761
120 20 Stockholm.

Du behöver inte något frimärke, Djurskyddet står för portot!

Har du frågor om din prenumeration, kontakta Kattliv: 0300-174 00 eller pren@kattliv.com

MISSA INTE ÅRETS DJURSKYDDSKONFERENS!

MED FOKUS PÅ DJURSKYDD: Hållbart, för vem?

Hållbart och klimatsmart är orden på allas läppar just nu men risken finns att djuren glöms bort. Hur ser vi till att djurens välfärd blir en självklar del i hållbarhetsbegreppet? I år tar vi tag i hållbarhets- och klimatdebatten och ber olika inspirerande föreläsare berätta hur de ser att djurskydd, klimat och hållbarhet kan kombineras.

Djurskyddet Sverige bjuder in till djurskyddskonferens den 24 april i Stockholm.

Medverkar gör bland annat Adam Arnesson, lantbrukare på Jannelunds gård, Linda Keeling och Elin Röös från Sveriges lantbruksuniversitet och Helena Hultborn, djuromsorgsansvarig på Sigill kvalitetssystem.

Boka din plats på djurskyddet.se/konferens

